

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ

2017 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2018

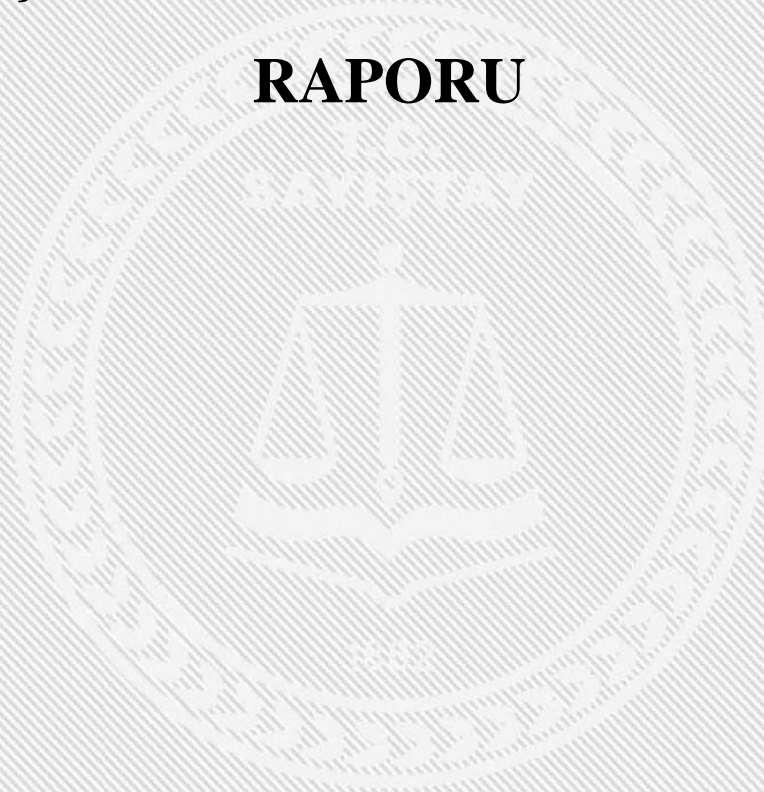
İÇERİK

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ 2017 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2017 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	41
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ DARDANOS İKTİSADİ İŞLETMESİ 2017 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	58

**ÇANAKKALE ONSEKİZ MART
ÜNİVERSİTESİ**

2017 YILI

**SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM
RAPORU**

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	2
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	4
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	11
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	12
8.	EKLER.....	40

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo : 1 2017 Yılı Bütçe Gideri Ödenek - Harcama Tablosu

Tablo : 2 2017 Yılı Bütçe Geliri Tahmin ve Gerçekleşme Tablosu

Tablo :3 ÇOMÜ Yapı İşleri ve Teknik Dairesi 2016-2017 Yıllarında Yapımı Tamamlanan ve Devam Eden Anahtar Teslim İşler

Tablo : 4 Yapım İşlerinde Sigortasız (All risk) Çalışılan Süreler

Tablo : 5 Ara Raporu Eksik Verilen veya Hiç Verilmeyen Bilimsel Araştırma Projeleri

Tablo : 6 Sonuç Raporu Süresinde Verilmeyen Bilimsel Araştırma Projeleri

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanuna ekli II sayılı Cetvelde yer alan, bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip, Yüksek Öğretim Kuruluna bağlı özel bütçeli bir kuruluştur.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanır. Uygulama sonuçları ve muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine göre yapılır. Muhasebe hizmetleri Maliye Bakanlığının saymanlık otomasyon sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Üniversitenin 2017 yılı bütçe başlangıç ödeneği 277.356.000,00 TL'dir. Yıl içinde toplam 34.694.510,83 TL ekleme yapılarak bu ödenek 312.050.510,83 TL'ye çıkarılmıştır. 2017 yılı bütçe gider gerçekleşmesi 302.110.164,50 TL olmuştur. Bu durumda 2017 bütçe gider gerçekleşme oranı %96,81 olmuştur.

Bütçede 2017 yılı için 277.356.000,00 TL gelir tahmini yapılmıştır. Bütçe uygulama sonucunda 2017 yılında 325.131.578,50 TL gelir elde edilerek bütçe ile tahmin edilen tutarın üstüne çıkmıştır. 2017 yılı gelir gerçekleşme oranı %117,22 olmuştur.

Bu bağlamda Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 538 ve 539'uncu maddelerinde sayılan ve üniversite tarafından düzenlenen mali tablolardan; 2017 yılı bütçe uygulama sonuçları ilişkin özet bilgiler aşağıda gösterilmiştir.

Tablo :1 2017 Yılı Bütçe Gideri Ödenek - Harcama Tablosu

EKONOMİK DÜZEYDE 2017 ÖDENEK KULLANIM DURUMU				
	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	TOPLAM ÖDENEK	GİDER TOPLAMI	GERÇEK. ORANI
BÜTÇE GİDERLERİ TOPLAMI	277.356.000,00	312.050.510,83	302.110.164,50	% 96,81

Tablo :2 2017 Yılı Bütçe Geliri Tahmin ve Gerçekleşme Tablosu

	2017 Bütçe Tahmini	2017 Gerçekleşme	(Gerçekleşme/ Teklif)
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	277.356.000,00	325.131.578,50	% 117,22

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların

önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle

gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır. Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Kamu İdaresi Adına Açılmış Bazı Banka Hesaplarının Muhasebe Sistemi Dışında Yer Alması

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi özel bütçesinin 2017 yılı hesaplarının incelenmesi sırasında;

Çanakkale'de bulunan banka şubeleri ile yapılan yazışmalarda, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından açılması ve muhasebe sistemi içinde yer alması gereken banka hesapları dışında üniversitenin muhtelif birimleri tarafından açılmış ve muhasebe sistemi içinde yer almayan banka hesaplarının mevcut olduğu tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin “102 Banka hesabı” başlıklı 17'inci maddesinde;

“Banka hesabı, muhasebe birimleri adına bankaya yatırılan paralar ve bankaya tahsil için verilen çeklerden tahsil işlemi tamamlananlar ile muhasebe birimlerince düzenlenen çek ve gönderme emirlerinden ödendiği veya gönderildiği bildirilen çek ve gönderme emri tutarlarının izlenmesi için kullanılır.” denilmektedir.

Bu hüküm uyarınca kamu idareleri adına bankalarda açılan bütün hesapların kurumun 102 Banka Hesabında gösterilmesi gerekmesine rağmen yapılan incelemelerde Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinde muhtelif bankalar nezdinde açılan bazı hesapların muhasebe kayıtlarında yer almadığı belirlenmiştir.

Konu ile ilgili olarak öncelikle Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Strateji Geliştirme Daire Başkanlığından Harcama Birimleri ve bu harcama birimlerinin vergi numaraları istenilmiştir. Daha sonra Çanakkale’de bulunan bankalar tespit edilmiş ve Çanakkale’de bulunan banka şubelerine hitaben birer yazı yazılarak yazı ekinde belirtilen üniversite birimleri adına açılmış vadeli, vadesiz, yatırım vb herhangi bir hesabın bulunup bulunmadığı sorulmuştur.

Söz konusu yazılarımıza banka şubeleri tarafından muhtelif tarihlerde cevaplar gelmiş ve gelen cevaplar tarafımızca incelenmiştir. Aynı zamanda Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Strateji Geliştirme Daire Başkanlığından Harcama Birimleri itibariyle banka hesapları ve hesap bakiyelerini gösterir liste alınmıştır. Daha sonra Strateji Geliştirme Daire Başkanlığından alınan hesap listeleri ile bankalardan alınan listelerin karşılaştırılması yapılmıştır.

Yapılan inceleme ve karşılaştırmalarda;

Halkbank Çanakkale Şubesi tarafında gönderilen yazıda muhtelif tarihlerde Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi birimleri adına açılmış 3 adet hesap kaydı bulunmaktadır. Bu hesaplardan ikisinin bakiyesi sıfırdır. Bir tanesi ise aktif olup bu hesabın hesap bakiyesi 8.048,31 TL dir.

Türkiye İş Bankası tarafından gönderilen yazıdan anlaşılacağı üzere İşbankası Çanakkale Şubesi nezdinde üniversitenin muhtelif birimleri adına açılmış 14 adet hesap kaydı bulunmaktadır. Bu hesaplardan 10 tanesi muhtelif tarihlerde kapatılmış olup hesap bakiyeleri sıfırdır. Açık bulunan 4 hesaptan 3365719 nolu hesabın bakiyesi sıfır, 362814 nolu hesabın bakiyesi: 3.233,43TL, 1922273 nolu hesabın bakiyesi 998,68 TL ve 3365704 nolu hesabın bakiyesi ise 36.600,00 Amerikan Dolarıdır.

Vakıfbank Çanakkale Şubesi tarafından gönderilen yazıdan anlaşılacağı üzere Vakıfbank Çanakkale Şubesi nezdinde üniversitenin muhtelif birimleri adına açılmış 25 adet hesap kaydı bulunmaktadır. Bu hesaplardan 21 tanesinin bakiyeleri sıfırdır. Açık bulunan 4 hesaptan 158007301056213 nolu hesabın bakiyesi 359,31 TL, 158007301051509 nolu hesabın bakiyesi: 0,28 TL, 158007302299765 nolu hesabın bakiyesi 4,96 TL ve 158007302857308 nolu hesabın bakiyesi ise 0,90 TL dir.

Ziraat Bankası Çanakkale Şubesi, Kordon Şubesi ve Onsekiz Mart Şubelerinden alınan yazılarda da Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Strateji Geliştirme Daire Başkanlığına ait

vadeli, vadesiz ve döviz hesabı olarak 438 adet hesap bulunduğu ve bu hesapların ve bakiyelerinin üniversitenin 31.12.2017 tarihli mali tabloları ile uyumlu olduğu görülmüştür. Üniversitenin nakit mevcutları bu bankada açılan hesaplarda değerlendirilmektedir.

Yapılan incelemede; bankalarda önceki yıllarda açılmış ancak bakiyesi sıfır olduğu ve uzun süreden beri işlem görmediği halde kapatılmayan hesapların bulunduğu görülmüştür. Bankalarda önceki yıllarda açılmış olup da bakiyesi sıfır olan ancak kapatılmayan hesapların kapatılması gerekir.

Ayrıca;

Halkbank Çanakkale Şubesi nezdinde bulunan 3 adet hesaptan ikisi pasif olup sıfır bakiyeli, bir tanesi ise aktif olup bu hesapta 8.048,31 TL para bulunmaktadır.

Türkiye İş Bankası Çanakkale Şubesi nezdinde bulunan 14 adet hesaptan 10 tanesi pasif olup sıfır bakiyeli, açık bulunan 4 hesaptan 3365719 nolu hesabın bakiyesi sıfır, 362814 nolu hesabın bakiyesi: 3.233,43TL, 1922273 nolu hesabın bakiyesi 998,68 TL ve 3365704 nolu hesabın bakiyesi ise 36.600,00 Amerikan Dolarıdır.

Vakıfbank Çanakkale Şubesi nezdinde bulunan 25 adet hesaptan 21 tanesinin bakiyeleri sıfır, açık bulunan 4 hesaptan 158007301056213 nolu hesabın bakiyesi 359,31 TL, 158007301051509 nolu hesabın bakiyesi: 0,28 TL, 158007302299765 nolu hesabın bakiyesi 4,96 TL ve 158007302857308 nolu hesabın bakiyesi ise 0,90 TL dir.

Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı ile yapılan görüşmede bu hesapların mahiyetinin bilinmediği ve Üniversitenin muhasebe sistemi içinde yer almadığı ifade edilmiştir.

Yukarıda belirtilen bankalarda muhtelif tarihlerde ve üniversitenin muhtelif birimleri adına açılmış olan ancak üniversitenin muhasebe sistemi içinde ve kayıtlarında yer almayan ayrıca tam olarak kaynağı da belirlenemeyen bu hesaplarda bulunan paraların öncelikle mahiyetlerinin belirlenmesi ve mahiyetleri belirlendikten sonra da Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığınca üniversitenin muhasebe sistemi içine dahil edilerek kayıtlara alınması sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu 1'de belirtilen bankalarda muhtelif tarihlerde ve Üniversitenin muhtelif birimleri adına açılmış olan ancak muhasebe sistemi içinde ve kayıtlarında yer almayan ayrıca tam olarak kaynağı da belirlenemeyen bu hesaplarda bulunan paraların öncelikle mahiyetlerinin belirlenmesi ve mahiyetleri belirlendikten sonra da Strateji

Geliştirme Daire Başkanlığınca Üniversite muhasebe sistemi içine dahil edilerek kayıtlara alınması gerektiği belirtilmektedir.

Bu kapsamda, bulguda bahsedilen hesaplarla ilgili yazışmalar konsolide edilerek aşağıda sunulan tablo oluşturulmuştur" denilmektedir.

Banka Adı	Hesap Adı	Hesap No	Bakiye	Durum
Halk Bankası	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yüksek Okulu Müdürlüğü	AF000001	8.091,61.-TL	Halkbankası Çanakkale Şube Müdürlüğüne 17.05.2018 tarih ve 1800071881 sayılı yazı ile hesapta bulunan bakiyenin Strateji Geliştirme Daire Başkanlığının hesabına aktarılması ve hesabın kapatılması istenmiştir. Süreç devam etmektedir.
Halk Bankası	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Mühendislik Fakültesi	7000023	0,00.-TL	Mühendislik Fakültesi Dekanlığının Genel Sekreterliğe 18.05.2018 tarih ve 1800072172 sayılı yazısında hesabın kapatılmış olduğu belirtilmektedir.
Halk Bankası	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Fakültesi	7000018	0,00.-TL	Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Fakültesi Dekanlığının Halkbankasında bulunan hesabın kapatılması için başvuruda bulunulduğu ve sürecin devam ettiği belirtilmektedir.
Vakıfbank	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi (Güney M. K. A.)	8007301056213	350,91.-TL	Genel Sekreterlik Makamının T.C. Vakıfbank Çanakkale Şubesine 17.05.2018 tarih ve 1800071889 sayılı yazısında bakiyenin Strateji Geliştirme Daire Başkanlığının hesabına aktarılması ve hesabın kapatılması istenmiştir. Süreç devam etmektedir.
Vakıfbank	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Gökçeada Uygulamalı Bilimler (Güney M. K. A.)	8007302299765	4,96.-TL	Gökçeada Uygulamalı Bilimler Yüksekokul Müdürlüğünün Genel Sekreterliğe yazdığı 16.05.2018 tarih ve 1800070675 sayılı yazısında bakiyenin Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı hesabına aktarıldığı belirtilmiş olup, Başkanlığımız tarafından bakiye gelire alınmıştır.
Vakıfbank	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Gökçeada Uygulamalı Bilimler	8007301051509	0,28.-TL	Gökçeada Uygulamalı Bilimler Yüksekokul Müdürlüğünün Genel Sekreterliğe yazdığı 16.05.2018 tarih ve 1800070675 sayılı yazısında bakiyenin Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı hesabına aktarıldığı belirtilmiş olup, Başkanlığımız tarafından bakiye gelire alınmıştır.

	(Güney M. K. A.)			
Vakıfbank	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi İletişim Fakültesi (Güney M. K. A.)	8007302857308	0,90.-TL	İlgili hesap kapatılmış olup, bakiyesi Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından gelire alınmıştır.
İşbankası	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi	1922273	998,68.-TL	Eğitim Fakültesi Dekanlığının Genel Sekreterliğe yazdığı 22.05.2018 tarih ve 1800073323 sayılı yazıda hesabın kapatılmış olduğu bildirilmiş, yazı ekinde kapatıldığına dair dekont eklenmiştir.
İşbankası	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi USD	3365704	36.600,00.-TL	Eğitim Fakültesi Dekanlığının Genel Sekreterliğe yazdığı 22.05.2018 tarih ve 1800073323 sayılı yazıda hesabın kapatılmış olduğu bildirilmiş, yazı ekinde kapatıldığına dair dekont eklenmiştir. Süreç devam etmektedir.
İşbankası	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi	3365719	0,00.-TL	Eğitim Fakültesi Dekanlığının Genel Sekreterliğe yazdığı 22.05.2018 tarih ve 1800073323 sayılı yazıda hesabın kapatılmış olduğu bildirilmiş, yazı ekinde kapatıldığına dair dekont eklenmiştir.
İşbankası	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Yenice MYO	362814	3.233,43.-TL	Genel Sekreterlik Makamının T.C. İş Bankası Çan Şubesi Müdürlüğüne 17.05.2018 tarih ve 1800071878 sayılı yazısında hesaptaki bakiyenin Strateji Geliştirme Dairesi hesabına aktarılarak hesabın kapatılması istenmiştir. Süreç devam etmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle; Bulguda belirtilen bankalarda muhtelif tarihlerde ve Üniversitenin muhtelif birimleri adına açılmış olan ancak muhasebe sistemi içinde ve kayıtlarında yer almayan ayrıca tam olarak kaynağı da belirlenemeyen hesaplarda bulunan paralarla ilgili olarak; sözkonusu hesaplarda bulunan paraların Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı hesabına aktarılması ve ilgili hesapların kapatılması için gerekli işlemlerin başlatıldığı ve sürecin devam etmekte olduğu, bazı hesapların ise kapatılarak hesapta bulunan paraların Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı hesabına aktarıldığı belirtilmiştir.

Bundan sonra kurum adına Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı dışında bankalarda hesap açılmaması, kurumun tüm nakit mevcutlarının Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından açılacak hesaplarda izlenmesi sağlanmalıdır.

Ayrıca bankalar nezdinde Üniversitenin muhtelif birimleri adına açılmış ancak bulgumuz üzerine kapatılması ve tahsil edilmesi için çalışmalar başlatılmış olan hesaplarla ilgili yapılan tahsilatlar takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Dardanos İktisadi İşletmesi Sermayesinin Üniversite Özel Bütçe Bilançosunda Yer Almaması

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitenin sermayesinin tamamına sahip olduğu Dardanos İktisadi İşletmesi ödenmiş sermayesinin Üniversitenin bilançosunda 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmediği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 159'uncu maddesinde; *“Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabı; mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kâr ve zararlar, bütçeye iade olunan sermayeler ile bu kurumlara ikrazen verilen özel tertip iç borçlanma senetleri bedelinden, bu kurumların ödenmemiş sermayelerine mahsup edilenlerin izlenmesi için kullanılır”* denilmektedir. Aynı Yönetmeliğin 160'ıncı maddesinde de; *“Mal ve hizmet üreten kuruluşlara gerek nakdi sermaye ve gerekse ayni sermaye şeklindeki iştirakler gerçeğe uygun değerleri ile bu hesaba kaydedilir. Sermayesine iştirak edilen mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakdi veya ayni sermaye şeklindeki katılımlardan bu hesapta kayıtlı tutarların, kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerekir”* denilmektedir.

Dardanos İktisadi İşletmesi'nin 31.12.2017 tarihli bilançosunda ödenmiş sermaye 54.684,36 TL olmasına karşılık Üniversitenin bilançosunun mali duran varlıklar kısmında 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında bu tutarın yer almadığı anlaşılmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu 2'de Dardanos İktisadi İşletmesi'nin 31.12.2017 tarihli bilançosunda ödenmiş sermaye 54.684,36TL olmasına karşılık üniversitenin bilançosunun mali duran varlıklar kısmında 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında bu tutarın yer almadığı anlaşılmaktadır.

Bu kapsamda, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Dardanos Yerleşkesi İktisadi İşletmesinin 03/05/2018 tarih ve 2018/67 sayılı yazısına istinaden 04.05.2018 tarih ve 2018/4472 nolu yevmiye kaydı gerçekleştirilerek, 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına kayıt yapılmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında bulgu doğrultusunda gerekli çalışmaların yapıldığı belirtilmektedir. Raporun görüşüne esas Bilançoda Dardanos İktisadi İşletmesi ödenmiş sermayesinin Üniversitenin bilançosunda 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmemesi Bilançoda Mali Duran Varlıkların Hesap alanı Üniversitenin mali varlıklarını tam yansıtmadığı ve güvenilir veri taşımadığını göstermektedir. Bu işlemlerin yapılıp yapılmadığının takibi için konu takip eden denetim dönemlerinde izlenecektir.

BULGU 3: Döner Sermaye İşletmesi Sermayesinin Üniversite Özel Bütçe Bilançosunda Yer Almaması

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesine bağlı olarak faaliyet gösteren Döner Sermaye İşletme Müdürlüğüne yatırılan sermayenin 242 nolu Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmediği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 164'üncü maddesinde Yönetmeliğin yürürlük tarihinden önce mevcut olup, hesaplarda yer almayan döner sermayeli kuruluşlara yatırılan sermayelerden envanteri yapılanlar, tespit edilen değerler üzerinden 242 nolu Hesaba borç, 500 Net Değerler Hesabına alacak kaydedileceği belirtilmektedir.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesine bağlı faaliyet gösteren Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü'nün 31.12.2017 tarihli bilançosunda Ödenmiş Sermaye 5.000,00 TL olarak kayıtlı olmasına karşın, Üniversite Özel Bütçesinin 31.12.2017 tarihli bilançosunda 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının bulunmadığı anlaşılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu 3'te Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesine bağlı olarak faaliyet gösteren Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün 31.12.2017 tarihli bilançosunda ödenmiş sermaye 5.000,00TL olmasına karşılık Üniversite Özel Bütçesinin 31.12.2017 tarihli bilançosunda 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının bulunmadığı anlaşılmıştır.

Bu kapsamda, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün 04/05/2018 tarih ve 74218119-869-E.1800065424 sayılı yazısına istinaden 04.05.2018 tarih ve 2018/4471 nolu yevmiye kaydı (EK:3) gerçekleştirilerek, 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına kayıt yapılmıştır" denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabından bulguda belirtilen hususlar doğrultusunda işlem tesis edildiği ve buna ilişkin kanıtlayıcı belgelerin de cevap ekinde sunulduğu anlaşılmaktadır. Raporun görüşüne esas Bilançoda Döner Sermaye İşletme Müdürlüğüne yatırılan sermayenin Üniversitenin bilançosunda 242 nolu Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmemesi Bilançoda Mali Duran Varlıkların Hesap alanı Üniversitenin mali varlıklarını tam yansıtmadığı ve güvenilir veri taşımadığını göstermektedir. Bu işlemlerin yapılıp yapılmadığı takip eden denetim dönemlerinde izlenecektir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi 2017 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Yapım İşleri Uygulama Projelerinin Hazırlanmasında Gerekli Özenin Gösterilmemesi

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi (ÇOMÜ) Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığının 2016 – 2017 yılında uygulama projesine dayalı olarak anahtar teslim götürü bedel olarak yaptırdığı işlere ait projelerin gerekli özen gösterilerek hazırlanmamasından dolayı işlerin devamı süresinde projelerin sık değiştirildiği, proje hazırlama aşmasında kolaylıkla farkedilebilecek eksikliklerin tamamlanmadığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 4'üncü maddesinde; uygulama projesi belli bir yapının onaylanmış kesin projesine göre yapının her türlü ayrıntısının belirtildiği proje olarak tanımlanmakta, aynı kanununun 62'nci maddesinin (c) bendinde; yapım işlerinde arsa temin edilmeden, mülkiyet, kamulaştırma ve gerekli hallerde imar işlemleri tamamlanmadan ve uygulama projeleri yapılmadan ihaleye çıkılamayacağı, ihale konusu yapım işinin özgün nitelikte ve karmaşık olması nedeniyle teknik ve malî özelliklerinin gerekli olan netlikte belirlenemediği durumlarda ön veya kesin proje üzerinden ihaleye çıkılabileceği, uygulama projesi bulunan yapım işlerinde anahtar teslimi götürü bedel teklif alınmak suretiyle ihale yapılması zorunlu olduğu belirtilmektedir.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 6'ncı maddesinde, yapım işlerinde; uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak, işin tamamı için isteklinin teklif ettiği toplam bedel üzerinden anahtar teslimi götürü bedel sözleşme yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Belirtilen hükümler birlikte dikkate alındığında;

Anahtar teslimi götürü bedel teklif alınmak üzere ihaleye çıkarılan yapım işlerinde, ihale yapılmadan önce, idarenin; işin yapılacağı arsa ile ilgili mülkiyet, kamulaştırma, imar işleri ve uygulama projesinin hazırlanması gerekmektedir. Uygulama projelerinde her türlü zemin araştırılmasının yapılması suretiyle zeminin yapısına uygun iksa imalatlarını barındıran statik proje, yapı estetiği ve tercihini belirleyen mimari proje, mekanik proje, elektrik projesi ve yapıya ait her türlü ayrıntıyı barındıran projenin bulundurulması gerekmektedir. Bu projelerin fen ve sanat kurallarına uygun olarak hazırlatılıp, ihale dokümanında isteklilere sunulması

gerekmektedir. Anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeler ihale dokümanında yer alan uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak, işin tamamı için yüklenici tarafından teklif edilen toplam bedel üzerinden akdedilmektedir. Buradan hareketle uygulama projesi isteklilerin tekliflerini hazırlamasında ve ihalede rekabetin sağlanmasında önemli bir parametre olduğu anlaşılmaktadır.

ÇOMÜ'nün 2016 ve 2017 yılında uygulama projesine dayalı anahtar teslim götürü bedel olarak yaptırdığı ve aşağıdaki tabloda gösterilen işlerin incelenmesinde;

İnceleme konusu yapılan 10 adet işten 8'inde proje değişikliğine bağlı iş artışları ve süre uzatımlarının olduğu, bu proje değişikliklerinin gerekçeleri aşağıdaki tabloda ayrıntılı olarak belirtilmektedir. Bu proje değişikliklerinin gerekçeleri incelendiğinde;

- Eğitim Fakültesi Spor Salonu İnşaatı işinde binanın bazı bölgelerinin dış cephe kaplaması imalatının mimari projede bulunmadığı bu eksikliğin işin devamı esnasında projeye konulduğu,
- Anafartalar Eğitim Fakültesi A – B Blok Yapım İşinde tamamı yıkılacak binanın bir kısmı ihale sınırı içinde bir kısmı da ihale sınırının dışında olması dolayısıyla işin devamı sırasında proje değişikliği ve iş artışı yapılarak binanın kalan kısmının yiktirildiği, aynı işte yapılması zorunlu olan ancak projesinde bulunmayan su yalıtımının sonradan yapıldığı, esas Projesinde öngörülemeyen zemin iyileştirme imalatının yapıldığı (Kazan Dairesi bloğu temel altında jet groud imalatı),
- Ayvacık Meslek Yüksek Okulu Binası İnşaatı işinde; zemin döşemesi kaplamasında işin devamı sırasında değiştirildiği, esas projede bulunan taşıyıcı asma tavan yerine alçıpan asma tavan konulduğu, Sıgnaç Yönetmeliği'ne göre esas projede bulunması gerekli betonarme perde imalatlarının sonradan projeye konulduğu,
- Biga Ağaköy Meslek Yüksekokulu Geoteknik değerlendirme raporuna dayanılarak sonradan yapılan proje değişikliği kapsamında stabilize dolgu yapıp bina temellerinin stabilitesini sağlamak ve durabilite kazandırmak, oturma, ani çökme ve konsolidasyonları minimize etmek amacıyla yapılan bina altı dolgularının yükseltilmesi imalatlarının yapıldığı,

görülmektedir.

İşlerin büyük çoğunluğunun uygulama projelerinde temel eksikliklerin bulunması ve bu eksikliklerin bir çoğunun işin projelendirilmesi aşamasında küçük bir araştırma ile kolayca

farkedilebilecek durumda olmasına karşılık işlerin devamı sırasında bu eksikliklerin tamamlanmasına yönelik proje revizyonlarının yapılması ve buna bağlı olarak iş artışları ve süre uzatımlarının verilmesi söz konusu işlere ait projelerin hazırlanmasında yeterince özen gösterilmediğini göstermektedir.

Bu itibarla, İdarenin kendi imkanları ile veya ihale yoluyla piyasan temin ettiği uygulama projelerinin gerekli asgari nitelikleri taşımamasına bağlı olarak sonradan değişmesi ve dolayısıyla yapı maliyetinde ortaya çıkan artışlarda projeyi hazırlayan kişi ve firmalara sorumluluk doğabilecektir. İdarenin de projelerin hazırlama sürecinde gerekli süre ve kaynağı ayırması, proje hazırlayan kişi ve firmalar üzerinde gerekli denetimleri yapması gerekmektedir.

Tablo :3 ÇOMÜ Yapı İşleri ve Teknik Dairesi 2016-2017 Yıllarında Yapımı Tamamlanan ve Devam Eden Anahtar Teslim İşler

Sıra No	İşin Adı	İhale Bedeli	İş Artış Bedeli	İş Artış Oranı %	İş Artış/Azalış Gerekçesi
1	EĞİTİM FAKÜLTESİ SPOR SALONU İNŞAATI İŞİ	2.517.000,00	251.076,35	9,980	1-Mimari Proje Cephe Detayı Eksikliği (Alüminyum Kompozit Cephe Kaplaması) 2-Mimari Proje Malzeme Değişikliği (Tribün Zemini Epoksi Kaplanması,asma tavanların alçıpan karo yapılması) 3-Saha zemininin oturmasını engellemek için subasman perde imalatı yapılması 4-Hentbol kalesi alımından vazgeçilmesi 5-Çelik Çatıya Kumlama Yapılması 6-Tesis edilen kablo sayısı, kabloların ağırlığı, kabloların sınıflandırılması ihtiyacı ve asma tavan taşıyıcı sistemlerinin kabloları taşıyamayacağı mütalaa edilmesi sebebiyle projede gösterilen zemin kattaki mevcut kablo tava sisteminin yetmemesi, 1.katta kablo tava sistemi olmamasına istinaden kablo tavası ile ilavesi, 7-Zemin kat ve 1. Kat koridorlarına ve bazı mahallere asma tavan revizyonu yapıp asma tavan ilave edildiği için analog adresli duman detektörü, paralel ihbar lambası ve halojensiz yangın alarm kablosu ilavesi, 8-Bina dışına konuşlanan mekanik tesisat salon havalandırma sistemi için bina ana panosundan projede bulunmayan fakat sözkonusu sistemin şebekeden çekeceği güçten dolayı tesis edilmesi zorunlu olduğu değerlendirilen 4x10mm2 aleve dayanıklı 1kV kablo, 1x10mm2 aleve dayanıklı 1kV kablo (topraklama için), yıldız-üçgen motor bağlantısı yapılması zorunluluğundan dolayı 3x63A kontaktörlü yıldız-üçgen otomatik şalter ve bu şalterler ile diğer şalt elemanları için sıva üstü pano, buton ilavesi, 9-İhtiyaç görülmediğinden ayaklı mikrofon, aktif paratoner test cihazı ile temel topraklaması gümüş kaynak-bakır kaynak ekleri temin edilmemiştir ve mukayeseli keşifte düşülmüştür.

2	TERZİOĞLU YERLEŞKESİ YEMEKHANE BİNASI İNŞAATI İŞİ	2.516.000,00 TL	41.685,24	1,660	1-Mimari projede değişiklikler.(Teras kullanım alanlarının genişletilmesi, 1.Kat koridor sonuna oda eklenmesi) 2-Malzeme Değişiklikleri (Taban tuğlası yerine parke taşı döşenmesi,paslanmaz çelik korkuluk yerine alüminyum korkuluk yapılması,doğal taş cephe kaplaması yerine dekoratif cephe kaplaması yapılması) 3-Mimari projedeki eksiklikler(Asansör sövesi imalatı) 4-Mekanik Tesisat Projesindeki Eksiklikler (Engelli WC tesisat imalatları, kazan dairesi su deposu imalatı, 1.katta sonradan yapılan odaya ve giriş katta bulunan idari bürolara klima tesisatı yapılması, kalorifer hatlarının ayrılması)
3	ANAFARTALAR A-B BLOK İNŞAATI YAPIM İŞİ	24.107.000,00	230.668,43	0,957	1-İhale sınırı dışında kalan bina yıkımı 2-Projesinde öngörülemeyen zemin iyileştirme imalatının yapılması(Kazan Dairesi bloğu temel altında jet groud imalatı) 3-İhale kapsamında bulunmayan ve yapılması teknik açıdan elzem olan ekstra su yalıtım imalatları(su tutucu bant imalatı ve temel-perde betonuna karıştırılan kristalize kapiler su yalıtım imalatı) 4- Malzeme değişikliği (Temel altı sürme esaslı yalıtım yerine iki kat membran yapılması)
4	TIP FAKÜLTESİ HASTANESİ İKMAL İNŞAATI İŞİ	20.350.000,00	-	-	
5	EZİNE MYO GİRİŞ TAKI,HİZMET BİNASI VE DRENAJ İŞLERİ YAPILMASI İŞİ	269.000,00 TL	5.000,00	1,858	1-Giriş Takı çelik konstrüksiyon projesinde olmayan ve yapılması gerekli görülen ilave çelik bağlantı imalatları
6	EZİNE MYO KAPALI FUTBOL SAHASI YAPILMASI İŞİ	180.000,00	-	-	
7	LAPSEKİ VE GELİBOLU MYO KALORİFER KAZANI DEĞİŞİMİ İŞİ	160.000,00	-	-	
8	BİGA AĞAKÖY MYO BİNASI İNŞAATI YAPIM İŞİ	8.980.000,00	147.801,61	1,6459	1)Geoteknik değerlendirme raporunda belirtildiği üzere Stabilize dolgu yapıp bina temellerinin stabilitesini sağlamak ve durabilite kazandırmak, oturma, ani çökme ve konsolidasyonları minimize etmek amacıyla yapılan bina altı dolgularının yükseltilmesi imalatı, 2) Malzeme değişikliği; temel su yalıtımında kapiler katkı maddesi kullanarak beton yapı malzemesindeki kılcak boşluk gözeneklerinin doldurulması ve yalıtım uygulamasının daha verimli çalışması amacıyla uygulanmıştır.

9	AYVACIK MYO BİNASI İNŞAATI İŞİ	5.317.000,00	531.612,48	9,9984	1) Sığınak yönetmeliğine göre yapılması gereken betonarme perde imalatları 2) Mimari Proje Malzeme Değişikliği (Asma tavan, döşeme seramik ve PVC kaplaması) 3) Sığınağa mescid yapılması, çelik çatıya kumlama yapılması 4-) Projede yer almayan yangın merdiveni çatı imalatları 5) Büyük sınıfın anfi sınıfa döndürülmesi 6) İlave çevre düzenleme kilit parke taş döşenmesi 7) Merdiven altlarına duvar örülmesi 8) Çevre kafes tel yapımından vazgeçilmesi 9) Konferans salonunda kişi sayısının duyulur ve gizli ısı hesapları ısı kazançlara eklendi ve VRF klima ısı yükü artırıldı. Kütüphane mahal genişlemesinden dolayı VRF klima kapasitesi artırıldı. 10) Laboratuvar kullanım amacı belli olunca bilgisayar ısı kazançlarına karşı VRF klima tesisatı yapıldı. 11) Güç kaynağı odasında ısınmalara karşı iki adet split klima montajı yapıldı. 12) Güvenlik odasına ısınma için 1 adet split klima takıldı. 13) Yangın merdiveni ilk projesinde üstü açık iken imalatta kapanınca kamu binalarının yangından korunma yönetmelik gereği basınçlandırma fanı konuldu. 14) Kalorifer tesisat boruları tabliye döşemenin sınıf ve dersliklerde kaset olmamasından dolayı yatay giden borular dikeye çevrildi.
10	ÇOMÜ TERZİOĞLU KAMPÜSÜ MUHTELİF TADİLAT İŞLERİ	72.750,00	4.500,00	6,190	Asansör kuyusunun derinliğinin artırılması, ilave merdiven ve alüminyum doğrama yapımı

Kamu idaresi cevabında; " 1) Eğitim Fakültesi Spor Salonu İnşaatı

Spor salonu inşaatında oyun alanı yan kısımlarında yer alan çelik makasların bulunduğu bölgede mimari projede cephe kaplaması niteliği belirtilmediğinden dolayı yüklenici firma itirazda bulunmuş sonuç olarak iş artışına gidilmek zorunda kalmıştır.

2) Anafartalar Eğitim Fakültesi A-B Blok İnşaatı

Bu maddede belirtilen Anafartalar A-B Blok inşaatı işi kapsamında iş artışı dahilinde yükleniciye yaptırılmış olan kazan dairesi bloğu temel altında zemin güçlendirmesi ve proje genelinde temel betonunda su yalıtım takviye uygulamalarının ihaleden önce proje hazırlığı esnasında göz ardı edilerek proje hazırlık aşamasına gerekli özenin gösterilmediği tarafımızca yorumlanmıştır. Söz konusu imalatlardan kazan dairesi bloğu altında uygulanan jet grout zemin iyileştirme uygulaması; proje hazırlığı esnasında projeyi hazırlayan kişi tarafından statik açıdan gerekli görülmemiştir. Fakat diğer yandan yapının bütün bloklarının altında yapılacak olan jet grout uygulaması neticesinde zemin suyu akışının kazan dairesi bloğu temelinde doğru olacağı, dolayısıyla uzun vadede bu kısımda su basıncından dolayı oluşabilecek olan deformasyonların meydana gelebileceği tarafımızca öngörülmüştür. Bu deformasyonları önleme amacı ile bu kısımda da zemin güçlendirme uygulanmasının yapılması bina ömrünü uzatan ve teknik açıdan

faydalı bir imalat olarak tarafımızca değerlendirilmiş ve uygulanmasına karar verilmiştir. Diğer yandan beton sızdırmazlığını takviye etmek amacıyla subasman perdeleri ile temel birleşimlerinde yapılan su tutucu bant uygulaması ve perde betonlarında su geçirgenliğini azaltan katkı maddesi uygulamalarının da yapı ömrünü uzatmak ve yapıya ekstra mukavemet ve nitelik kazandırmak adına yapılmasının uygun olacağı tarafımızca değerlendirilmiş ve yapılmasına karar verilmiştir. Bu yapılan imalatların proje hazırlığı aşamasında öngörülemediği olmasının sebebi projelerin hazırlandığı yıllar ile uygulama yılları arasında geçen birkaç yıl içerisinde malzeme teknolojileri ve kimyasal katkı malzemelerinin geliştirilmesi ve eski uygulamalara nazaran daha verimli sonuçlar alınmaya başlanmasıdır.

3) Ayvacık MYO Binası İnşaatı

Konferans salonu zemini ihale projesinde halı kaplama iken Meslek Yüksekokulu yönetiminin talebi doğrultusunda PVC kaplama uygulanmıştır.

Taş yünü asma tavan imalatından malzemenin alçıpana göre daha dayanıksız oluşu ve zaman içerisinde bel vererek eğilme problemi yaşadığından dolayı vazgeçilmiştir. Alçıpan karolam asma tavan inşaat sektöründe yeni bir uygulama olup dayanımı ve estetikliği ile ön plana çıkmaktadır.

Sığınak yönetmeliğine göre sığınak duvarları betonarme perde olarak yapılmak zorundadır. Statik projesinde perde bulunmadığından dolayı zaruri olarak proje değişikliğine gidilmiştir.

4) Biga MYO Binası İnşaatı

İlgi a) 2016 Haziran tarihli Jeolojik Etüd Raporu,

İlgi b) Yüklenici Firmanın 17/02/2017 tarih ve 5309 sayılı yazısı,

İlgi c) Yüklenici firmanın ilgi b yazısına cevaben yazılan 27/03/2017 tarih ve E.34444 sayılı yazı.

İnşaat Mühendisliği projelerinde proje sahası, zemin koşulları yapının tasarım ve uygulaması açısından son derece önemlidir. Bütün mühendislik yapılarının inşa edilmesinde, bu yapılar zemin veya kaya tabakaları üzerine oturtulmakta ya da kendileri zemin veya kaya tabakaları içerisinde yer almaktadır. Yapıların kendi ağırlıklarından ve hareketli yüklerden (deprem, kar, rüzgar, çeşitli ekipmanlar vb.) kaynaklanan yüklerin zemin veya kaya

tabakalarına aktarılmasını sağlayan sistemlere genel olarak temel adı verilir. İnşa edilecek mühendislik yapısının taşıyıcı elemanlarından temele, temelden ise zemine aktarılan yüklerin zemin tarafından, tasarım kriterleri içerisinde güvenle taşınmalıdır. Aktarılan yükler gerilmeler sonucunda oluşabilecek deformasyonların istenilen sınırlar içinde kalmasını sağlayacak bir zemin yapısının olması veya oluşturulması gerekmektedir. Mühendislik yapılarına ait temel zeminleri, temelden zemine aktarılan yükler zemin iyileştirmesi olmaksızın taşıyamayabilirler. Bu durum projenin yapılabiliğini etkiler ve önemli sorunlara yol açar. Proje sahasında elverişsiz zemin koşullarıyla karşılaşıldığı zaman, inşaat mühendisinin yapması gereken, farklı yöntemler kullanarak tasarım kriterlerine ulaşmaya çalışmaktır.

Bununla birlikte bahse konu 2016/468795 ihale kayıt numaralı Biga Ağaköy MYO Binası İnşaatı Yapım İşinde Haziran 2016 tarihli olarak tanzim edilmiş jeolojik etüdü raporu hazırlanmış ve yetkili ve ilgili kişi görüşleri alınıp yapı tasarımı hazırlanmıştır. Sonrasında ise ihale hazırlık süreçleri gerçekleştirilmiş ve nihayetinde ilgi (b) yazıdaki yüklenici firmanın dilekçesi idaremize ulaşmış ve durum değerlendirilmesi yapılmıştır. Yapı inşaat alanlarında kazı hafriyat alımları başlamış mevsimsel hususların getirdikleriyle birlikte zemin kil miktarına bağlı olarak iyice çamurlaşma durumu göstermiştir. Belirtilen neden ve gerekçeler birlikte düşünüldüğünde yer tesliminden sonra tarihte bina inşaat hafriyatlarının gerçekleştiği zamanda zemin formasyonunun değişkenlik gösterdiği tespit edilmiş olup, Ayvacık depreminin yaşanmış olması durumu da göz önüne alındığında, yüklenici firmanın ilgi yazısına ilmi cevap vermek ve durumun izahını yapıp eğitim kurumu inşaatının sağlam temellere oturması için geoteknik rapor alınarak bu noktada uzman görüşü incelenmiştir. Nitekim uzman görüşünde belirtildiği üzere stabilize dolgu ihtiyacı olduğu tespit edilmiştir. Cevaba konu yapım işine ait proje ve teknik şartname incelendiğinde görüleceği üzere bu stabilize dolgu idaremizce yaklaşık maliyet etüdü çalışmalarında zaten öngörülmüş ve eklenmiş olup, bu geoteknik raporla birlikte stabilize dolgu yüksekliği arttırılmıştır. Bu durumun izahını belirtir ilgi (c) yazı yüklenici firmaya gönderilmiştir. Nihayetinde ise proje ve teknik şartname ve yaklaşık maliyette öngörülmüş olan zemin stabilize dolgu malzemesi miktarı öngörülen miktarın biraz üstünde arttırılarak uygulanmış ve eğitim yapılarımızın güvenli sağlam temellere oturması sağlanmıştır.

Su yalıtımı hususu ise; gelişen ve yinelenen teknoloji inşaat alanında da yenilikler göstermektedir. Çevre Şehircilik Birim fiyatlarında yer alan su yalıtımı malzemesi dikkate alınıp sonrasında böyle bir malzemenin uygulanmış olduğu bizzat yapılan teknik incelemelerde uygulanmış ve netice alınmış olduğu tespit edildiği ve membran malzemeye göre daha uzun ömürlü olduğu anlaşıldığı, ve uygulanabilir olduğu, muhafazası kolay yırtılma, büzülme,

eskime, deformasyonu aşınması vs. yıpranmaları olmadığı neden ve gerekçelerle yalıtım malzemesi değiştirilmiştir. Nitekim sonrasında Daire Başkanlığımız tarafından ihalesi yapılan inşaatımızda bu kapiler su yalıtım malzemesi kullanılmaya başlanmıştır.

Sonuç olarak; incelemesi yapılan bilimsel literatür çalışmalarından anlaşıldığı üzere; inşaat mühendisliği yaklaşımlarındaki zemin çözümlenmeleri bilinmezliklerle dolu olduğu açıktır. Bu bilinmezlikler toprak yapısının değişkenliklerine bağlı nedenlerden kaynaklıdır. Jeolojik etüd raporlarında ise inşaat yapılacak olan arazinin/arsanın/zeminin alanına göre orantılı biçimde sondajlar yapılmak biçimiyle zeminin formasyonunu bilinmesi amaçlanmaktadır. Zeminin yapısal formasyonunu tekdüze indirmek için kabul edilen varsayım ve bütünsel yaklaşımlar üzerine yapılan zemin çözümlenmeleri neticesinde alınan değerler üzerine yapı temeli çözümlenmeleri hesaplanmaktadır.

İhaleli iş başlangıç zamanlarında yüklenici firmanın ilgi yazıları üzerine yapılan başvurularına istinaden arazi incelemesi tekrar yapılmış ve toprak yapısında edilen değişkenlikler ile zemin formasyonundaki farklılıklar mevcut olduğu gözlemlenmiştir. Bu duruma istinaden alınan geoteknik rapor alınması uygun bulunmuştur. Sonrasında ise geoteknik rapor verileri değerlendirilmiş olup, ihaleli iş kapsamında öngörülmüş olan stabilize dolgunun miktarı yani kalınlığı arttırılarak uygulanmasının deprem bölgesi olan yöremizdeki güvelliği açısından önemli olacağı düşünülmüştür.

Aynı şekilde gelişen yapı malzemeleri teknolojileri ve uygulamalarında kullanılmakta olan malzeme ve teknikler gün geçtikçe artmakta olup, kapiler su yalıtım malzemesinin olduğu bilinmiş ve bu esnada gerekli araştırma ve uygulama incelemeleri değerlendirilmiş olup, kapiler su yalıtım malzemesinin uygulanmasının isabetli ve doğru olacağı kanaatiyle yalıtım malzemesi değiştirilmiştir. Çünkü membran malzemesi işçilik ve kullanım hatalarına bağlı deformasyonları çok yüksek seviyelerde bulunup bunu en aza indirmek için önemli hassasiyet gerekmektedir. İnşaat şantiye sahaları gibi hassasiyetten uzak mahallerde membran yapı malzemesinin korunması güç olmaktadır. Belirtilen neden ve gerekçelerle kapiler dolgu su yalıtım malzemesi uygulanması isabetli olduğu görüşüyle malzeme değişikliği yapılmıştır.

Bütün bunların yanında, bundan sonra yapılacak işlerde belirtilen hususlara azami özen gösterilmeye çalışılacaktır.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında bulguda belirtilen proje revizyonlarının gerekçelerine açıklamalar getirilmiş, sadece Biga Ağaköy MYO Binası İnşaatı Yapım işe başlanması sonrasında zemin formasyonunda meydana gelen değişimler dolayısıyla geoteknik raporuna istinaden mevcut projede yer alan stabilize dolgu kalınlıklarının artırılmasına karar verilmesi konusunda işin projelendirilmesi aşamasında öngörülmeleyen bir durumun varlığından bahsedilebilir. Bunun dışında bulguda ve kamu idaresi cevabında yer alan proje değişiklikleri gerekçeleri işin projelendirilmesi aşamasında kolay bir şekilde farkedilebilir unsurlardır. Örneğin Eğitim Fakültesi Spor Salonu İnşaatı işinde binanın bazı bölgelerinin dış cephe kaplaması imalatının mimari projede bulunmaması ve bu eksikliğin işin devamı esnasında projeye konulması, Anafartalar Eğitim Fakültesi A – B Blok Yapım İşinde tamamı yıkılacak binanın bir kısmı ihale sınırı içinde bir kısmı da ihale sınırının dışında olması dolayısıyla işin devamı sırasında proje değişikliği ve iş artışı yapılarak binanın kalan kısmının yıktırılması gibi bulguda ayrıntılı olarak belirtilen iş artışı gerekçeleri işin projelendirilmesi aşamasında gerekli özenin gösterilmediğini ortaya koymaktadır.

Şüphesiz anahtar teslim götürü bedel işlerde bir işin projesi ve buna dayalı olarak hazırlanan mahal listeleri isteklilerin teklif fiyat bileşenlerini belirlemede en önemli parametrelerdir. Dolayısıyla projeler ve mahal listeleri ihalelerin daha rekabetçi bir ortamda geçmesinde ve gerçekçi fiyatların oluşmasında önemli işlev görürler. Bu nedenle hem kamu yatırım maliyetlerinin gerçekçi olarak fiyatlanmasında hem de bu yatırımların yapılış amaçlarına uygun ve süresinde ekonomiye kazandırılmasında işlerin tüm beklentileri karşılayacak şekilde daha gerçekçi şekilde projelendirilmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Yapım İşleri İçin Verilen Süre Uzatımı veya İş Artışlarında Tüm Risk (all risk) Sigorta Poliçelerinin Bu Süreyi veya Teminatı Kapsayacak Şekilde Yenilenmemesi

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi (ÇOMÜ) Yapı İşleri ve Teknik Dairesinin yönetim ve kontrolündeki yapım işleri kapsamında verilen süre uzatımı veya iş artışlarında inşaat tüm risk (all risk) sigorta poliçelerinin bu süreyi veya teminatı kapsayacak şekilde yenilenmediği görülmüştür.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 9'uncu maddesinde; “*Yapım işlerinde yüklenici; işyerlerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar,*

tesisler ile sözleşme konusu iş için, işin özellik ve niteliğine göre ihale dokümanında belirtilen şekilde, işe başlama tarihinden geçici kabul tarihine kadar geçen süre içinde oluşabilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı, geçici kabul tarihinden kesin kabul tarihine kadar geçecek süreye ilişkin ise kapsamı ihale dokümanında belirtilen genişletilmiş bakım devresi teminatını içeren sigorta yaptırmak zorundadır” denilmektedir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 9'uncu maddesinde; “*Sigortaya esas alınacak bedeller, işin kendisi için sözleşme bedeli, her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ve benzeri için ise piyasa rayiçlerine göre hesaplanan bedellerdir. Ödenen toplam hakediş tahakkuk tutarının (fiyat farkları dahil) poliçedeki sigorta bedelini aşması ve/veya poliçede öngörülen sigorta bitiş tarihinin süre uzatımı veya cezalı çalışma sebebiyle aşılması hallerinde, zeyilname ile sigorta bedelinin artırılması ve/veya sigorta süresinin uzatılması zorunludur”* denilmektedir.

ÇOMÜ Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı tarafından yürütülen işlerde süre uzatımı veya iş artışı verilmek suretiyle sözleşme bedel ve sürelerinde değişiklik yapılmasına karşılık yukarıda belirtile mevzuat hükümlerine aykırı olarak bu işlere ait tüm risk poliçelerin oluşan yeni duruma göre güncellenmediği anlaşılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; "Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı tarafından yürütülen işlerde süre uzatımı veya iş artışı verilmek suretiyle sözleşme bedel ve sürelerinde değişiklik yapılmasına karşılık bu işlere ait tüm risk poliçelerin oluşan yeni duruma göre güncellenmediği görülmüştür.

Bu kapsamda, tüm risk (allrisk) projeler konusunda, Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığının 10/05/2018 tarih ve 33396998-845.01-E.1800068243 sayılı yazısında; yapım işleri için verilen süre uzatımı veya iş artışlarında tüm risk (all risk) sigorta poliçelerinin bu süreyi veya teminatı kapsayacak şekilde yenileme konusunda, iş yoğunluğu sebebiyle takibinde aksama olduğu, bundan sonraki çalışmalarımızda konu hassasiyetle takip edilerek yönetmelik hükümlerine göre gereği sağlanacaktır" denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında; bulguda belirtilen konu hakkında gerekli hassasiyetin gösterileceği belirtilmektedir. Bu işlemlerin yapılıp yapılmadığı takip eden denetim dönemlerinde izlenecektir.

BULGU 3: Yapım İşlerinde Sigorta Poliçelerinin Geçerli Olması İçin Gerekli Olan Prim Ödeme Şartının İşe Başlama Esnasında Yerine Getirilmemesi

4735 sayılı Kanun'un "İş ve işyerinin sigortalanması" başlıklı dokuzuncu maddesinde; *“Yapım işlerinde yüklenici; işyerlerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ile sözleşme konusu iş için, işin özellik ve niteliğine göre ihale dokümanında belirtilen şekilde, işe başlama tarihinden geçici kabul tarihine kadar geçen süre içinde oluşabilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı, geçici kabul tarihinden kesin kabul tarihine kadar geçecek süreye ilişkin ise kapsamı ihale dokümanında belirtilen genişletilmiş bakım devresi teminatını içeren sigorta yaptırmak zorundadır.”* denilmektedir.

Bu hükme uygun olarak Yapım İşleri Genel Şartnamesinin dokuzuncu maddesinde yüklenici:

- 1) **İşe başlama tarihinden** geçici kabul tarihine kadar geçen süre içinde oluşabilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı “inşaat sigortası (bütün riskler)”,
- 2) Geçici kabul tarihinden kesin kabul tarihine kadar geçecek süreye ilişkin ise yürürlükteki İnşaat Sigortası (Bütün Riskler) Genel Şartları çerçevesinde kapsamı ihale dokümanında belirtilen genişletilmiş bakım devresi teminatını içeren sigorta,
- 3) Yüklenicinin yaptığı işlerden dolayı üçüncü kişilerin kendilerine veya mallarına zarar verilmesi ihtimaline karşı mali mesuliyet sigortası,

yaptırmakla yükümlüdür.

Dolayısıyla all risk sigortasının düzenleme tarihi ve **başlangıç tarihi** en geç “işe başlama tarihi” olmalıdır. Sigorta poliçesinin başlangıç tarihi yani sigortacının sorumluluğunun başlaması ile ilgili tüm inşaat sigortalarında geçerli olmak üzere 01.02.2009 tarihinde yürürlüğe konulan İnşaat Sigortası Genel Şartları (Bütün Riskler)'nın "Çeşitli Hükümler" kısmının “Sigorta Priminin Ödenmesi, Sigortacının Sorumluluğunun Başlaması ve Sigorta Ettirenin

Temerrüdü” başlıklı C.1 fıkrasında; “*Sigorta priminin tamamının, primin taksitle ödenmesi kararlaştırılmışsa peşinatın (ilk taksit) akit yapılır yapılmaz ve en geç poliçenin teslimi karşılığında ödenmesi gerekir. Aksi kararlaştırılmadıkça, prim veya peşinat ödenmediği takdirde poliçe teslim edilmiş olsa dahi sigortacının sorumluluğu başlamaz ve bu husus poliçenin ön yüzüne yazılır.*” denilmektedir. Buna göre inşaat sigortasının başlaması için sigorta priminin tamamının, primin taksitle ödenmesi kararlaştırılmışsa peşinatın ödenmesi şarttır. Prim ödemesi yapılmadığı müddetçe ilgili sigortanın sorumluluk yönüyle bir geçerliliği bulunmamaktadır.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığınca ihalesi yapılan ve yürütülen yapım ihalelerine ait ihale dosyaların 2017 yılı denetiminde tespit edilen hususlarla ilgili aşağıdaki tablo düzenlenmiştir:

Tablo :4 Yapım İşlerinde Sigortasız (All risk) Çalışılan Süreler

Sıra	İhalenin Adı	Sözleşme Bedeli (Kdv Hariç)	Açıklama
1	Terzioğlu Kampüsü 1.Etap Muhtelif Tadilat ve Onarım işleri	1.246.150,25	İlk poliçe için işe başlama ve peşinat ödeme tarihleri arasında 5 günlük fark bulunmaktadır. Bu durumda 16.06.2017 ile 21.06.2017 tarihleri arasında geçerli bir sigorta poliçesi bulunmadığı anlaşılmaktadır.
2	Ayvacık Meslek Yüksek Okulu Binası İnşaatı Yapım İşi	5.317.000,00	İşe başlama ve peşinat ödeme tarihleri arasında 2 günlük fark bulunmaktadır. Bu durumda 11.04.2016 ile 13.04.2016 tarihleri arasında geçerli bir sigorta poliçesi bulunmadığı anlaşılmaktadır.
3	Tıp Fakültesi Hastanesi İkmal İnşaatı	20.350.000,00	İşe başlama ve peşinat ödeme tarihleri arasında 26 günlük fark bulunmaktadır. Bu durumda 28.04.2017 ile 24.05.2017 tarihleri arasında geçerli bir sigorta poliçesi bulunmadığı anlaşılmaktadır.
4	Biga Ağaköy Meslek Yüksek Okulu Binası Yapım İşi	8.980.000,00	İşe başlama ve peşinat ödeme tarihleri arasında 50 günlük fark bulunmaktadır. Bu durumda 09.01.2017 ile 28.02.2017 tarihleri arasında geçerli bir sigorta poliçesi bulunmadığı anlaşılmaktadır.
5	GSF Açık Sergi ve Spor Alanı Yapım İşi	729.967,85	İşe başlama ve peşinat ödeme tarihleri arasında 24 günlük fark bulunmaktadır. Bu durumda 08.11.2016 ile 02.12.2016 tarihleri arasında geçerli bir sigorta poliçesi bulunmadığı anlaşılmaktadır.
6	Anafartalar Eğitim Fakültesi A –B Blok Yapım İşi	24.107.000,00	İşe başlama ve peşinat ödeme tarihleri arasında 292 günlük fark bulunmaktadır. Bu durumda 15.02.2017 ile 21.12.2017 tarihleri arasında geçerli bir sigorta poliçesi bulunmadığı anlaşılmaktadır.

7	Eğitim Fakültesi Spor Salonu Yapım İşi	2.517.000,00	İşe başlama ve peşinat ödeme tarihleri arasında 3 günlük fark bulunmaktadır. Bu durumda 09.08.2016 ile 12.08.2016 tarihleri arasında geçerli bir sigorta poliçesi bulunmadığı anlaşılmaktadır.
8	Terzioğlu Yerleşkesi Altyapı İnşaatı İşi	2.229.500,00	İşe başlama ve peşinat ödeme tarihleri arasında 28 günlük fark bulunmaktadır. Bu durumda 16.11.2015 ile 14.12.2015 tarihleri arasında geçerli bir sigorta poliçesi bulunmadığı anlaşılmaktadır.
9	Yemekhane Binası Yapım İşi	2.516.000,00	İşe başlama tarihi 22.02.2016, işin bitim tarihi 18.12.2016, sigorta poliçesinin bedelinin yatırıldığı tarih 29.12.2017. İşin toplam süresi boyunca geçerli bir sigorta poliçesi bulunmamaktadır.

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü üzere 9 adet yapım işinin tamamında sigorta primi ödenmemesi nedeniyle işe başlama tarihinde geçerli bir sigorta poliçesi bulunmamakta olup, 1 adet yapım işinde ise söz konusu sigorta priminin işin başından sonuna kadar ödenmemesi nedeniyle sigorta şirketinin sigorta poliçesinden sorumluluğu yapım işi boyunca doğmamıştır.

Yapım işlerine ait sigorta poliçelerinin; zamanında yapılmaması veya primlerinin ödenmemesi nedeniyle sorumluluk başlama tarihlerinin işe başlama tarihi yerine ileri tarihlerde olması neticesinde, “*işe başlama tarihinden itibaren inşaatın sigortalı olması*”na ilişkin sözleşme hükmü ile sözleşmenin eki durumda olan Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümlerinin gereği yerine getirilmemiş olacağı, bu durumun ise taahhüde aykırılık teşkil edeceği ve aynı zamanda inşaat işinin risklere karşı korumasız bırakılacağı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu 6'da Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı tarafından yürütülen 9 adet yapı işinin tamamında sigorta primi ödenmemesi nedeniyle işe başlama tarihinde geçerli bir sigorta poliçesi bulunmamakta olup, 1 adet yapım işinde ise sigorta priminin işin başından sonuna kadar ödenmemesi nedeniyle sigorta şirketinin sigorta poliçesinden sorumluluğu yapım işi boyunca doğmadığı tespit edilmiştir.

Bu kapsamda, sigorta poliçelerinin geçerli olması için gerekli olan prim ödeme şartının işe başlama esnasında yerine getirilmemesi konusunda, Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığının 10/05/2018 tarih ve 33396998-845.01-E.1800068243 sayılı yazısında; denetim raporunda liste halinde belirtilen işlerden, Yemekhane Binası Yapım işinde iş yoğunluğundan dolayı sehven sigorta poliçesi takibi yapılamadığı; diğer işlere ait sigorta poliçesi ile peşinat ödeme tarihleri arasındaki fark ise bilgi eksikliğinden kaynaklanmış olup bu konuda bundan sonra daha titiz çalışılarak yönetmelik hükümlerine göre gereği sağlanacaktır" denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında; bulguda belirtilen konu hakkında gerekli hassasiyetin gösterileceği belirtilmektedir. Bu işlemlerin yapılıp yapılmadığı takip eden denetim dönemlerinde izlenecektir.

BULGU 4: Bilimsel Araştırma Projeleri Ara Raporları ile Sonuç Raporlarının Verilmesinde Mevzuata Uyulmaması

Üniversitenin halen yürümekte olan ve 2017 yılında biten Bilimsel Araştırma Projelerinin incelenmesinde aşağıdaki tabloda gösterilen bazı projelerin ara raporlarının eksik verildiği, bazılarında hiç verilmediği; yine aşağıdaki tabloda gösterilen ve tamamlanan bazı projelerin sonuç raporlarının verilmediği görülmüştür.

A) Aşağıdaki tabloda yer alan bazı projelere ait ara raporlarının eksik verildiği, bazılarının da hiç verilmediği anlaşılmıştır. 26.11.2016 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan Yüksek Öğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Yönetmeliği’nin 8’inci maddesinde; *“Kabul edilen bir projenin yürütücüsü Komisyona altı ayda bir geçmiş dönemdeki çalışmalarla ilgili bilgilerin yer aldığı ara rapor sunar. Komisyon projenin türüne ve özelliğine göre ara rapor sunma sürelerini ve koşullarını değiştirebilir. Ara raporlar Komisyon tarafından incelenir. Komisyon gerekli gördüğü durumlarda konunun uzmanlarının görüşlerine de başvurarak değerlendirme sürecini tamamlayabilir”*,

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Yönergesi’nin “ Ara raporlar” başlıklı 11’inci maddesinde; *“Proje yürütücüleri, proje kapsamında yapılan çalışmaları ve gelişmeleri içeren ara raporları, sözleşme tarihinden itibaren altı aylık dönemlerde, duyurulacak formata uygun olarak BAP Koordinasyon Birimine sunmakla yükümlüdür. Ara raporlar ilgili komisyon üyesi tarafından değerlendirilir ve izlenir”* denilmektedir.

Aynı Yönergede mücbir sebep olmaksızın gerekli uyarılara rağmen ara raporlarını zamanında vermeyenler veya hiç vermeyenler proje yürütücüleri hakkında projenin durdurulması ve iptal edilmesi yaptırımları öngörülmektedir.

Yukarıda yer alan Mevzuat gereği proje yürütücüleri proje ile ilgili tüm çalışmalarını altı aylık dönemler halinde İdareye sunmaları gerekmektedir. Bu raporlarının süresinde verilmemesi veya hiç verilmemesi hakkında yaptırım uygulanacağı belirtilmektedir.

Tablo : 5 Ara Raporu Eksik Verilen veya Hiç Verilmeyen Bilimsel Araştırma Projeleri

Proje No	Proje Adı	Proje Başlama Tarihi	Projenin Bitmesi Gereken Tarih	Projenin Fiili Bitiş Yılı	Biten Projenin Kapanma Tarihi	Verilmesi Gereken Ara Rapor Sayısı	Verilen Ara Rapor Sayısı	Ara Rapor veya Sonuç Raporu Vermeme Durumlarında Yaptırım Uygulanıp Uygulanmadığı (Uygulanan Yaptırımın İçeriği)
FBA-2016-672	Yeni Pikrat Kristalleri Ve Büyütülmesi	25.01.2016	25.10.2017			3	2	
FYL-2016-703	Kanatlı İşletmelerinden Kaynaklanan Koku Probleminin Belirlenmesinde Bir E-Burun Sisteminin Kullanılması	25.01.2016	25.07.2017	2017	04.07.2017	2	1	
FYL-2016-726	Akıllı Cam Uygulamalarında Kullanılabilecek Siloksan Fonksiyonlandırılmış Karbazol Polimerleri	25.01.2016	25.07.2017	2017	04.08.2017	2	1	
SYL-2016-681	Kültürün Siyasal Simge Ve Semboller Üzerine Etkileri Çanakkale Merkez İlçesi Siyasal Partiler Gençlik Kolları Örneği	26.01.2016	26.09.2016	2016	01.09.2016	1	0	
FDK-2016-609	Çanakkale İli Orchidaceae Taksonları Generatif Yapılarının Mikromorfolojik Özellikleri İle Bitki-Toprak İlişkilerinin Belirlenmesi	01.02.2016	01.11.2017	2017	03.10.2017	3	2	

TTU-2016-629	Acil Servise Minör Kafa Travması İle Başvuran Olgularda New Orleans Kriterleri Ve Kanada BT Çekim Kuralı İle Serum BNP Düzeylerinin Değerlendirilmesi	01.02.2016	03.10.2016	2017	30.01.2017	1	0	
FYL-2016-632	Denizanası Kollajenimiskvak Hibrit Membranların Üretimi Ve Periodontal Doku Grefti Olarak Kullanımının Araştırılması	03.02.2016	19.12.2017	2017	01.03.2017	2	1	
TTU-2016-734	Ankilozan Spondilitli Hastalarda Serum Resistin Düzeylerinin TNF- Alfa, Hastalık Aktivitesi Ve Yaşam Kalitesiyle İlişkisi	11.02.2016	11.08.2017	2017	01.03.2017	2	1	
FBA-2016-615	Creation Field Teori Ve Evrenin İvmelenmesi Probleminin Araştırılması	12.02.2016	12.08.2017	2016	11.10.2016	2	1	
FYL-2016-630	Nanoboyutlu Hidroksiapatit Üretim Yöntemlerinin Optimizasyonu Ve Karakterizasyonu	12.02.2016	13.02.2017			1	0	
SDK-2016-680	Yaşam Tarzı Çeşitlilik Arayışı İle Yiyecek İçecek Tercihleri Arasındaki İlişki: Çeşitli Turist Grupları Üzerine Karşılaştırmalı Bir Araştırma	24.02.2016	24.02.2017	2017	01.03.2017	1	0	
FBA-2016-718	Yeni Bir Yöntemle Dördüncül Merkezli Hidroksifosfonatların Sentezlenmesi Ve Biyolojik Aktivitelerinin Araştırılması	08.03.2016	08.12.2017			3	2	
FBA-2016-722	Vanadyum Oksit Filmlerinin Ultrasonik Spray Pyrolysis Tekniği İle Üretimi Ve Karakterizasyonu	16.03.2016	16.05.2017	2017	07.12.2017	2	1	

TTU-2016-819	Yaşlılarda Polifarmasi Yaygınlığı İlaç Etkileşimi İlaç Uyumu Ve Yaşam Kalitesi	21.03.2016	21.03.2017	2016	18.07.2016	1	0	
THD-2016-742	Çanakkale De Aril Hidrokarbon Hidroksilaz Gen Polimorfizminin Analizi	28.03.2016	28.03.2017	2016	26.12.2016	1	0	
TTU-2016-578	Kişiselleştirilmiş Fiziksel Aktivite Danışmanlığı Verilen Primer Hipertansiyon Hastalarında Pedometrenin Kan Basıncına Etkisi	14.04.2016	14.07.2017			1	0	
TTU-2016-725	Septoplasti Cerrahisi Sonrası Fonksiyonel Nazal Parametrelerin İncelenmesi	18.04.2016	19.06.2017			2	1	
FDK-2016-861	Af Tayf Türü Zonklayan Yıldızların Fotometrik Ve Tayfsal Çalışması	27.04.2016	27.06.2017	2017	04.07.2017	2	1	
FYL-2016-795	Tarım Dayalı Sanayi İşletmelerinin Arge Potansiyelinin İncelenmesi Çanakkale İli Örneği	06.05.2016	06.01.2017	2016	11.10.2016	1	0	
TTU-2016-820	Histerosalpingografi Esnasında Verilen Kontrast Maddenin Uterus Tuba Ve Overde Oluşturdukları İmmünohistokimyasal Ve Histolojik Etkileri Sıçan Çalışması	11.05.2016	11.03.2017	2017	12.06.2017	1	0	
FYL-2016-771	Çanakkale Boğazı'ndan Alınan Deniz Suyundaki Cs-137 Miktarının Belirlenmesi	16.06.2016	17.04.2017	2017	01.03.2017	1	0	
FYL-2016-958	Zeytin Yaprağı Ektraktının Niozom Tekniği İle Mikroenkapsülasyonu Ve Antimikrobiyal Aktivitesi	16.06.2016	18.09.2017	2017	14.09.2017	2	1	

TYL-2016-890	Array CGH (Karşılaştırmalı Genom Hibridizasyonu) Tekniğinin Mental Retardasyonlu Olguların Rutin Tanısındaki Yeri Ve Önemi	16.06.2016	16.06.2017	2017	12.06.2017	1	0	
FYL-2016-896	Kapya Biber Tohumu Unundan Sürülebilir Yeni Ürünler Geliştirilmesi	23.06.2016	23.02.2017	2017	01.03.2017	1	0	
FYL-2016-1014	Mısır Sorgum Sudanotu Melezi İle Soya Börülce Ve Guarın Karışık Ekimlerinin Ot Silaj Verimi Ve Kalitesine Etkileri	21.07.2016	21.09.2017	2017	03.10.2017	2	1	
FHD-2016-1001	Damla Sulama Sistemlerinin Tasarımının CAD Programı Yardımıyla Değerlendirilmesi:	01.09.2016	01.03.2018	2017	07.12.2017	2	1	
FHD-2016-984	Tüketicilerin Kooperatif Markalı Ürünleri Satın Alma Davranışlarını Etkileyen Faktörlerin Analiz Edilmesi Çanakkale İli Örneği	01.09.2016	01.05.2017	2016	02.12.2016	1	0	
FYL-2016-831	Kültürel Peyzaj Değerlerinin Kentsel Tasarımda Kullanımı: Lapseki (Çanakkale) İlçesi Örneği	01.09.2016	01.05.2017	2017	23.03.2017	1	0	
FYL-2016-980	İnek Ve Keçi Sütü Kullanılarak Üretilen Bazı Probiyotik Ürünlerin Karakteristik Özelliklerinin Karşılaştırılması	01.09.2016	01.03.2018	2017	14.09.2017	2	1	
FYL-2016-975	Enerji Tasarruflu Akıllı Cam Uygulamaları İçin Kullanılabilecek Elektroaktif Polimerlerde Heteroatom Sübstitüsyonunun Elektrokromik Performans Üzerine Etkisi	12.10.2016	12.10.2017	2017	10.04.2017	1	0	

TTU-2016-1008	Kuru Göz Hastalarında Noninvaziv Değerlendirme Gözyaşı Ozmolaritesi Gözyaşı Menisküs Yüksekliği Ve Noninvaziv Gözyaşı Kırılma Zamanının Diğer Testlerle İlişkisi	12.10.2016	12.06.2017	2017	04.07.2017	1	0	
TTU-2016-998	Keratokonulu Ve Normal Bireylerdeki Plazma Homosistein, Vitam in B12 Ve Folik Asit Düzeylerinin Kıyaslanması	12.10.2016	12.06.2017	2017	10.04.2017	1	0	
FHD-2016-1031	Farklı Sulama Düzeylerinin Glayöde Korm Gelişimi Ve Çiçeklerin Vazo Ömrü Üzerine Olan Etkilerinin Belirlenmesi	07.11.2016	07.08.2017	2017	03.10.2017	1	0	
TTU-2016-773	Genel Anestezi Altındaki Tavşanlarda Sugammadeksin Farklı Dozlarının Göz İçi Basıncına Etkilerinin Karşılaştırılması	07.11.2016	07.07.2017	2017	10.04.2017	1	0	
FDK-2017-1053	Azot Fosfor Ve Kükürt İçeren Polimerik Mikro Ve Nano Partiküllerin Sentezi Ve Çeşitli Uygulamalarda Kullanımları	08.03.2017	08.11.2017	2017	14.09.2017	1	0	
FYL-2017-1139	Tiyazol Birimleri İçeren İmin Polimerlerinin Sentezi Ve Karakterizasyonu	05.04.2017	05.12.2017	2017	02.11.2017	1	0	
FBA-2017-1169	Fenil Ve Etoksi Birimleri İçeren İmin Polimerinin Sentezi Ve Karakterizasyonu	09.05.2017	09.03.2018	2017	02.11.2017	1	0	
FBD-2017-1233	Deniz Salyangozu Etanolik Ekstraktının Balık Patojenleri Üzerine İn Vitro Antimikrobiyal Etkisi	09.05.2017	09.01.2018	2017	23.11.2017	1	0	

FDK-2017-1191	Bozcaada Karalahna Ve Çavuş Üzümlerinin Olgunlaşma Sürecinde Mikrobiyal Yükünün, Türlerinin Mikotoksin Profillerinin Belirlenmesi	09.05.2017	09.01.2018	2017	13.10.2017	1	0	
TTU-2017-1258	Ratlarda Unilateral Testis Torsiyonu Modelinde İskemi Reperfüzyon Hasarının Önlenmesinde Ozonun Etkinliğinin Değerlendirilmesi	30.05.2017	30.01.2018	2017	14.09.2017	1	0	

Yukarıdaki tabloda 2017 yılında tamamlanmış ve ara raporları eksik verilen veya hiç verilmeyen 40 adet Bilimsel Araştırma Projeleri yer almaktadır. Bu projelerden 15 adetinde ara raporların eksik verildiği, kalan 25 adetinde ise ara raporlarının hiç verilmediği görülmektedir. Anılan bu projelerde ara raporlar eksik verilmiş olmasına karşılık adı geçen Yönergede belirtilen yaptırımlar uygulanmamıştır.

B) 2017 yılında tamamlanan bazı Bilimsel Araştırma Projelerinde sonuç raporlarının verilmediği görülmüştür. 26.11.2016 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan Yüksek Öğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Yönetmeliği’nin 8’inci maddesinin ikinci fıkrasında; *“Proje yürütücüsü, protokolde belirtilen bitiş tarihini izleyen en geç üç ay içerisinde, araştırma sonuçlarını içeren proje sonuç raporunu Komisyon tarafından belirlenen formata uygun olarak sunar. Lisansüstü tez projeleri için, ilgili birimlerce onaylanmış tezler de sonuç raporu olarak kabul edilebilir. Sonuç raporu Komisyon tarafından değerlendirilerek projenin başarılı sayılıp sayılmayacağına karar verilir. Komisyon gerekli gördüğü durumlarda konunun uzmanlarının görüşlerine de başvurarak değerlendirme sürecini tamamlayabilir”*,

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Yönergesi’nin “Sonuç raporlar” başlıklı 12’inci maddesinde *“Proje yürütücüsü, protokolde belirtilen bitiş tarihini izleyen 3 ay içerisinde, araştırma sonuçlarını içeren ve BAP Komisyonu tarafından belirlenen formata uygun olarak Türkçe hazırlanmış Proje Sonuç Raporunu, tez projesi yürütücüsü ise ilgili birimlerce onaylanmış tezin elektronik ortamdaki nüshasını proje süreçleri*

yönetim sistemi (BAPSİS) aracılığı ile Bap Bilimsel Araştırma Projeleri Uygulama Yönergesi Sayfa 6 Koordinasyon Birimine sunarak, ciltli 1 adet kopyasını birime teslim etmek zorundadır”

Aynı Yönergenin 24’üncü maddesinin (c) bendinde; “Proje sonuç raporunu süresi içinde sunmayan proje yürütücülerinin yürütmekte olduğu tüm projelere ait işlemler rapor teslim edilinceye kadar durdurulur. Yapılan uyarıya rağmen 15 gün içerisinde sonuç raporunun teslim edilmemesi durumunda proje iptal edilir”,

denilmektedir.

Yukarıda adı geçen Mevzuat gereği proje yürütücüleri proje ile ilgili araştırma sonuçlarını projenin bitiminden itibaren 3 aylık süre içerisinde İdareye sunmaları gerekmektedir. Bu raporlarının süresinde verilmemesi veya hiç verilmemesi hakkında yaptırım uygulanacağı belirtilmektedir.

Tablo : 6 Sonuç Raporu Süresinde Verilmeyen Bilimsel Araştırma Projeleri

Proje No	Proje Adı	Proje Başlama Tarihi	Projenin Bitmesi Gereken Tarih	Biten Projenin Kapanma Tarihi	Proje Çıktısı	Verilmesi Gereken Ara Rapor Sayısı	Ara Raporlardan Tamamı Verilip Verilmediği	Sonuç Raporu Verilip Verilmediği	Ara Rapor Veya Sonuç Raporu Vermeme Durumlarında Yaptırım Uygulanıp Uygulanmadığı (Uygulanan Yaptırımın İçeriği)
FBA-2016-672	Yeni Pikrat Kristalleri Ve Büyütülmesi	25.01.2016	25.10.2017			3	2	Devam Eden	
FHD-2016-715	"Yaşanabilir Yerleşkeler: Çomü Terzioğlu Yerleşkesi Örneği" Projesinde Kullanılan Görüntüleme Cihazlarının Modernizasyonu	03.02.2016	03.08.2016			0	0	Devam Eden	
FYL-2016-630	Nanoboyutlu Hidroksiapatit Üretim Yöntemlerinin Optimizasyonu Ve Karakterizasyonu	12.02.2016	13.02.2017			1	0	Devam Eden	

TTU-2016-725	Septoplasti Cerrahisi Sonrası Fonksiyonel Nazal Parametrelerin İncelenmesi	18.04.2016	19.06.2017			2	1	Devam Eden
TYL-2016-844	Farklı Sosyoekonomik Çevrelerde Yaşayan Bireylerin Fiziksel Aktivite Davranışları Ve Yakın Çevrede Yürünebilirlik Düzeylerinin İncelenmesi	26.04.2016	26.12.2016			1	1	Devam Eden
FYL-2016-843	Kırşehir Bölgesi Nefelinli Siyenitlerinden Seramik Sektörüne Uygun Hammadde Üretimi	11.05.2016	11.04.2017			1	1	Devam Eden
SYL-2016-912	"Grimm Masallarının Dönüşümü Ve Kadın İmgesi"	24.05.2016	24.05.2017			1	1	Devam Eden
FYL-2016-954	Gökçeada Andezitlerinden Kuvars Ve Biyotit Kazanımı İçin Ekonomik Yöntemin Belirlenmesi	16.06.2016	16.08.2017			2	2	Devam Eden
SBA-2016-884	Sivil Toplum Kuruluşlarının Sosyal Medya Faaliyetlerine Yönelik Keşifsel Bir Araştırma	16.06.2016	16.02.2017	14.09.2017		1	1	Kapanmış
FBA-2016-1002	Bazı Seçilmiş Tek Delta Scuti Türü Yıldızların Fotometrik Çalışması	01.09.2016	01.09.2017			1	1	Devam Eden

Yukarıdaki Tabloda 2016 ve 2017 yıllarında tamamlanması gereken Bilimsel Araştırma Projelerinden 10 adeti için projenin bitim tarihinden itibaren üç aylık süre içerisinde proje yürütücüleri tarafından sonuç raporlarının verilmediği, sonuç raporları verilmeyen bu projeler için mezkur Yönergede belirtilen yaptırımların uygulanmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Biriminde üniversitemiz öğretim elemanlarının araştırma yapmalarını teşvik etmeye dönük faaliyetlere önem verilmektedir. Bu kapsamda yönergemizde projelerle ilgili yaptırımlar çok açık olarak yer almasına rağmen mecbur kalınmadıkça (proje ekibinin ihmali veya kusuru nedeniyle projenin yürütülemeyeceğinin anlaşılması) uygulanmamaktadır. Birincil amaç; Üniversitemizde proje kültürünün gelişmesi, ar-ge faaliyetlerinin yaygınlaştırılması ve bu çerçevede ekonomik ve toplumsal kalkınmaya katkıda bulunulmasıdır. Öğretim elemanlarının yoğunlukları ve çeşitli sebeplerle rapor işlemlerinde zaman zaman gecikmeler olsa da çalışmanın yapılabilirliğinin etkilenmemesi ve projenin tamamlanması önem arz etmektedir.

2013 yılı öncesinde raporların takibi manuel olarak yapılmış, uzun zaman geçmesine rağmen raporlarını teslim edemeyen öğretim elemanlarına uyarı yazıları yazılmıştır. Uyarı yazılarına rağmen herhangi bir gelişme sağlamayan projeler, proje yürütücüsünün ilgili proje için yapılan harcamaların yasal faizi ile birlikte iade etmesi koşuluyla iptal edilmiştir. Ancak isteğimiz, bu tür cezalar ile projelerin iptal edilmesinden projelerin tamamlanması ve yayına dönüşmesidir. Bu amaçla zaman içinde yapılan iyileştirmeler ve düzenlemeler ile raporların takibi özellikle 2013 yılından itibaren daha sıkı tutulmaya başlanmıştır.

Üniversitemiz Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu tarafından desteklenen projelerin raporlarının ve çıktılarının yönetmelik ve yönergeler çerçevesinde takibi, 2013 yılından itibaren kullanılmaya başlanan Proje Süreçleri Yönetim Sistemi (BAPSİS) programına eklenen 'Ara ve Sonuç raporu modülü' ile yapılmaktadır.

Söz konusu program, raporlarını zamanında vermeyen öğretim elemanlarını sistem üzerinde otomatik olarak bloke durumuna geçirmektedir. Bloke olan öğretim elemanları, rapor koşulunu yerine getirinceye kadar devam eden projeleri ilgili harcama talebi, ek süre, ek bütçe, harcama kaleminde değişiklik vb. hiçbir işlem yapamamaktadır. Ayrıca, Ara ve Sonuç Raporlarını vermeyen öğretim elemanları herhangi bir proje önerisinde bulunamamakta ve başka öğretim elemanlarının yürütmüş oldukları projelerde araştırmacı olarak dahi görev alamamaktadırlar.

Raporlar ile ilgili yaptırımlar dışında, projelerin yayına dönüşebilmesini sağlayabilmek amacıyla, komisyonumuzca desteklenen projelerden, birçok proje türünün yayına dönüşmesi zorunlu kılınmıştır. Bu kapsamda proje sonuç raporu ile tamamlansa bile, projenin kapanma tarihinden (BAP Komisyonu kararından) itibaren 2 yıl içerisinde Yönergede belirtilen kıstaslara uygun yayın yapılması ve söz konusu yayının birimize iletilmesi gerekmektedir. Bu koşulu sağlamayan öğretim elemanları da sistem üzerinde bloke olmakta, hiçbir şekilde birimizden

proje desteği alamamakta, hatta başka öğretim elemanlarının yürüttükleri projelerde araştırmacı dahi olamamaktadırlar.

Bulguda belirtilen projelerin çoğu 1 ara raporu eksik olmasına rağmen projeyi tamamlamış, sonuç raporlarını teslim etmişler ve ilgili projeler kapanmıştır. Bulgu ekindeki tabloda yer alan bazı projeler, süreç içerisinde tamamlanmış, bazılarının da çeşitli sebeplerden dolayı aksaması nedeniyle proje yürütücüleri ile iletişime geçilerek projenin durumu hakkında bilgi istenmiştir" denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında; Üniversite'de proje kültürünün geliştirilmesi, ar-ge faaliyetlerinin yaygınlaştırılması ve bu çerçevede ekonomik ve toplumsal kalkınmaya katkıda bulunulması amacıyla bilimsel araştırma projelerinde zaman zaman gecikmeler olsa bile çalışmanın yapılabilirliğinin etkilenmemesi ve projelerin tamamlanmasına önem verildiği, Yönerge 'de yer alan yaptırımların bu nedenle mümkün mertebe uygulanmamaya çalışıldığı, 2013 yılından itibaren proje takiplerinin daha sıkı yapıldığı, Proje Süreçleri Yönetim Sistemi (BAPSİS)'ne eklenen 'Ara ve Sonuç raporu modülü" ile ara veya sonuç raporlarını zamanında vermeyen proje yürütücüleri bloke edildiği ve bu raporlarını vermeyen proje yürütücüleri harcama talebi, ek süre, ek bütçe, harcama kaleminde değişiklik vb. hiçbir talebinin yerine getirilmediği, bulguda belirtilen projelerin çoğu 1 ara raporu eksik olmasına rağmen projelerin tamamlandığı, sonuç raporlarını teslim edildiği, tamamlanmayan projeler hakkında proje yürütücülerinden bilgi alındığı belirtilmekte cevap ekinde sunulan tabloda bu durum ayrıntılı olarak belirtilmiştir.

Bilimsel araştırma projelerinin verilmesi, yürütülmesi ve sonuçlandırılması, ilgili Kanun maddesine dayanılarak çıkarılan Yönetmelik ve her üniversitenin çıkartmış olduğu Yönergeler çerçevesinde yürütülmektedir. Sonuçları ile alanında bilime katkı sağlayan, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkı yapması açısından bilimsel araştırma projelerinin herhangi bir dış etkiye maruz kalmadan, yönlendirilmeye veya müdahaleye mahal verilmeksizin bilimin ışığında yürütülmesi esastır. Ancak bu amaçlar için tahsis edilen kaynağın proje amaçlarına uygun ve etkin olarak kullanılması için bu alanın belirli kurallara tabi tutulması gerekmektedir. Bu kuralların proje taliplilerince önceden bilinir olması ve herkese eşit olarak uygulanması gerekmektedir.

Bilimsel araştırma projelerinin belirli bir disiplinde yürütülebilmesi için proje yürütücülerinin belirli aralıklarla projelerin durumu hakkında ilgili komisyona ara raporlar sunması gerekmektedir. Ayrıca projenin bitiş tarihinde itibaren yine belirlenen süreler içinde

proje sonuç raporunu ilgili komisyona sunması gerekmektedir. Kamu İdaresi cevabında ara raporları eksik verilen bir çok projenin tamamlandığının belirtilmesi ara raporların önemini ortadan kaldırmamaktadır. Proje yürütücüleri proje sözleşmelerini imzalamaları ile birlikte projelerin yürütülmesine ilişkin ilgili mevzuatta yer alan usul ve esaslara uymayı taahhüt etmektedirler. Bu nedenle bilimsel araştırma projelerinin belirli esas ve usuller takip edilerek yürütülmesi bilimsel özerkliğe aykırı olmadığı gibi, alanın disipline edilmesi açısından büyük önem arz etmektedir. Konu takip eden denetim dönemlerinde izlenecektir.

BULGU 5: Taşınırların Hurdaya Ayrılma İşlemlerinde Yönetmeliğe Aykırı Hususların Bulunması

Üniversitenin 2017 yılı denetimi kapsamında hurdaya ayrılan taşınırların hurdaya ayrılma işlemlerinin Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine uygunluğunun incelenmesi neticesinde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

A) Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı üzerinde bulunması gereken bilgilerin girilmemesi,

Yönetmeliğin ekleri içerisinde bulunan Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı (Örnek: 10) içerisinde taşınırın kayıttan çıkarılmasına sebep olan hususlar (ekonomik ömrünü tamamlama, kaybolma, çalınma, yıpranma vb.) ile kayıttan düşüldükten sonra ilgili taşınırın nasıl değerlendirileceği (Satış, imha vb.) hususlarının mutlaka yazılması gerekmektedir. Ancak yapılan denetimlerde;

- Bazı taşınırlar için taşınırın kayıttan çıkarılmasına sebep olan hususlar (ekonomik ömrünü tamamlama, kaybolma, çalınma, yıpranma vb.) ile kayıttan düşüldükten sonra ilgili taşınırın nasıl değerlendirileceği (Satış, imha vb.) hususlarının girilmediği,

- Bazı taşınırlar için taşınırın kayıttan çıkarılmasına sebep olan hususlar (ekonomik ömrünü tamamlama, kaybolma, çalınma, yıpranma vb.) girilmişken kayıttan düşüldükten sonra ilgili taşınırın nasıl değerlendirileceği (Satış, imha vb.) hususlarının tutanağa girilmediği,

- Kayıttan düşüldükten sonra ilgili taşınırın nasıl değerlendirileceği ile ilgili bilgilerin eksik girilmesi sonucunda hangi tutanakların düzenleneceği (imha mı?, satış mı? v.b.) konusunun belirsiz kaldığı,

Görölmüştür.

B) Yıpranma, kırılma veya bozulma gibi nedenlerle kullanılamaz hale gelen taşınırlar için Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı dışında ayrıca herhangi bir “teknik tutanak” düzenlenmemesi,

Yönetmeliğin “Kullanılmaz hale gelme, yok olma veya sayım noksanı nedeniyle çıkış” başlıklı 27' inci maddesinde;

“(1) Tüketim malzemelerinin özelliklerinde, ağırlıklarında veya miktarlarında meydana gelen değişmeler nedeniyle oluşan fireler, sayımda noksan çıkan taşınırlar, çalınma, kaybolma gibi nedenlerle yok olan taşınırlar ya da yıpranma, kırılma veya bozulma gibi nedenlerle kullanılamaz hale gelen taşınırlar ile canlı taşınırın ölmesi halinde, Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı ve Taşınır İşlem Fişi düzenlenerek kayıtlardan çıkarılır.

(2) Eskimiş, solmuş, yırtılmış ve kullanılamayacak duruma gelmiş bayrakların Türk Bayrağı Tüzüğü'nün 38 inci maddesi uyarınca çıkarılan Eskimiş, Solmuş, Yırtılmış ve Kullanılamayacak Duruma Gelmiş Bayrakların Yok Edilmesi Usul ve Esaslarını Gösterir Yönetmelik hükümleri gereğince ilgili yerlere teslim edilmesinde de birinci fıkra hükmü uygulanır.

*(3) Birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen hallerde kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizlik olup olmadığı araştırılarak sonuçları **ayrı bir tutanakta** belirtilir ve 5 inci madde hükmüne göre işlem yapılır...”* denilmektedir.

Buna göre yıpranma, kırılma veya bozulma gibi nedenlerle kullanılamaz hale gelen taşınırlar için Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı düzenleyerek kayıtlardan çıkarılması istenmeden önce ilgili taşınırın yıpranma, kırılma veya bozulma nedeniyle ilgili ayrıca “teknik içerikli” bir tutanak düzenlenip varsa sorumluları saptanıp yine Yönetmeliğin 5'inci maddesi hükmüne göre işlem tesis edilmesi gerekirken hurdaya ayrılan taşınırlar için düzenlenen tutanakların teknik ifade ve değerlendirmeler yerine sadece ilgili mevzuat hükümlerinin yazılı olduğu, dolayısıyla hurdaya ayrılan taşınırların neden hurdaya ayrıldığına dair teknik bir araştırma ve incelemeye ilişkin bilgiler içeren ayrı bir tutanağın düzenlenmediği görölmüştür.

C) Ekonomik kullanım ömrünü tamamlamamış taşınırların hurdaya ayrılması

Taşınırların yararlanma süresi/ekonomik ömrünün tespitinde; 03.12.2014 tarihli ve 2014/7052 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 29'uncu maddesine dayanılarak hazırlanan ve "Amortisman Ve Tükenme Payları" ile ilgili Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği (Sıra No: 47)'ne Ek-1'de yer alan Amortisman ve Tükenme Payı Süre ve Oranları Listesinde belirlenen süreler dikkate alınmaktadır. Üniversite özel bütçesinin 2017 yılı denetimlerinde, kullanım ömrünü tamamlamamış taşınırların "yıpranma, kırılma veya bozulma gibi" nedenlerle hurdaya ayrıldığı görülmüştür. Ancak bunların hangi sebepler dolayısıyla kırılma veya bozulmaya maruz kaldığını, bu kırılma ve bozulmaların kullanıcıların kasıt, kusur, ihmal kaynaklıp kaynaklanmadığına dair herhangi bir tutanak bulunmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Bilindiği üzere, Üniversitemiz envanterinde bulunan kullanım ömrünü tamamlamış ya da kullanılamaz hale gelmiş ve hizmet dışına çıkartılması gereken malzemeler teknik rapor ile tespit edilmektedir. Taşınır Kayıt Yönetim Sistemi (TKYS) üzerinden hurdaya ayrılacak malzemeler sisteme girilip, oluşturulacak hurda komisyonunca tutanak altına alınır. İlgili malzemelerin düşümü yapılarak, kurum hurdalığına teslim edilmektedir.

Bu kapsamda, Bulgu 10'daki tespitlere istinaden Strateji Geliştirme Daire Başkanlığının 03.05.2018 tarih ve 73211826-809.03-E.1800064702 sayılı dağıtımli yazısı ile ilgili birimlerden bilgi istenmiş ve gelen cevap yazılarında çoğunlukla mevzuata uygun işlem yapıldığı görülmektedir.

Ayrıca tüm birimlere konu ile ilgili özen gösterilmesi için 30.05.2018 tarih ve 41415017-809.01.E.1800077956 sayılı dağıtımli yazı yazılarak bilgilendirme yapılmıştır. Bundan sonra yapılacak işlerde de bulguya ilişkin hususlarda azami özen gösterilmesine çalışılacaktır" denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında bulgu konusu husus ile ilgili olarak ilgili birimlerden bilgi istenmiş ve gelen cevap yazılarında çoğunlukla mevzuata uygun işlem yapıldığı görüldüğü belirtilmektedir. Ancak bu hesap alanı ile ilgili yapılan denetimlerde konu ile ilgili Kurumdan istenilen belgeler üzerinden yapılan incelemede bulgu konusu edilen

hususların varlıkları tespit edilmiş ve bu belgeler denetim kanıtı olarak Kurumdan alınmıştır. Kamu İdaresi cevabında somut olarak bulgu konusu yapılan husuların hangilerinin mevzuatta uygun olduğuna dair açıklama bulunmamaktadır. Konunun düzeltilip düzeltilmediği takip eden denetim dönemlerinde izlenecektir.

8. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

TABLO 1.1 BİLANÇO

Kurum Kodu : 38.46		Adı : ÇANAĞKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ		Yılı : 2017	
AKTİF HESAPLAR		N Yılı 2017		PASİF HESAPLAR	
1 DÖNEN VARLIKLAR	54.280.924,27	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	11.850.674,69		
10 HAZİR DEĞERLER	43.062.776,62	32 FAALİYET BORÇLARI	6.111.005,94		
102 BANKA HESABI	42.190.380,55	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	6.111.005,94		
104 PROJE ÖZEL HESABI	872.396,07	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	2.509.803,24		
12 FAALİYET ALACAKLARI	688.700,20	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	1.695.139,41		
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	472.763,57	333 EMANETLER HESABI	814.663,83		
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	215.936,63	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	3.229.865,51		
14 DİĞER ALACAKLAR	1.428.940,23	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	3.120.473,40		
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	1.428.940,23	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	105.336,18		
15 STOKLAR	2.308.074,08	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HES	4.055,93		
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	2.308.074,08	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	9.541.373,50		
16 ÖN ÖDEMELER	6.792.433,14	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	8.453.359,31		
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	6.792.433,14	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	8.453.359,31		
2 DURAN VARLIKLAR	1.142.901.477,60	48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	1.088.014,19		
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	1.480.000,00	480 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER HESABI	1.088.014,19		
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	1.480.000,00	5 ÖZ KAYNAKLAR	1.175.790.353,68		
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	1.141.179.888,77	50 NET DEĞER	879.204.438,86		
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	28.788.000,22	500 NET DEĞER HESABI	879.204.438,86		
252 BİNALAR HESABI	900.609.146,69	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	319.230.055,39		
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	71.184.364,33	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	319.230.055,39		
254 TAŞITLAR HESABI	3.824.666,20	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-46.020.882,56		
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	55.238.622,34	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	-46.020.882,56		
257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-43.853.799,90	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	23.376.741,99		
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	125.388.888,89	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	23.376.741,99		
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00				
260 HAKLAR HESABI	5.544.421,16				
268 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-5.544.421,16				
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	241.588,83				
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	3.001.120,12				
299 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-2.759.531,29				
AKTİF TOPLAMI	1.197.182.401,87	PASİF TOPLAMI	1.197.182.401,87		
Bilanço Dipnotları :					
910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	11.106.310,36				
911 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	11.106.310,36				
914 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	2.018.188,76				
915 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI KARŞILIĞI HESABI	2.018.188,76				
920 GİDER TAHHÜTLERİ HESABI	109.900.649,38				
921 GİDER TAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	109.900.649,38				
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR HESABI	1.875.401,41				
949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ HESABI	1.875.401,41				
962 BİLİMSEL PROJELER HESABI	4.958.977,47				
963 BİLİMSEL PROJELER KARŞILIĞI HESABI	4.958.977,47				
990 Kiraya Ver, İrtifak Hakkı Tesis Ed Mad Duran Var Kayıtlı Değ	906.675,24				
993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gel	727.295,12				
998 DİĞER NAZİM HESAPLAR HESABI	4.851.871,00				
999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabi	6.485.841,36				

TABLO 1.2 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

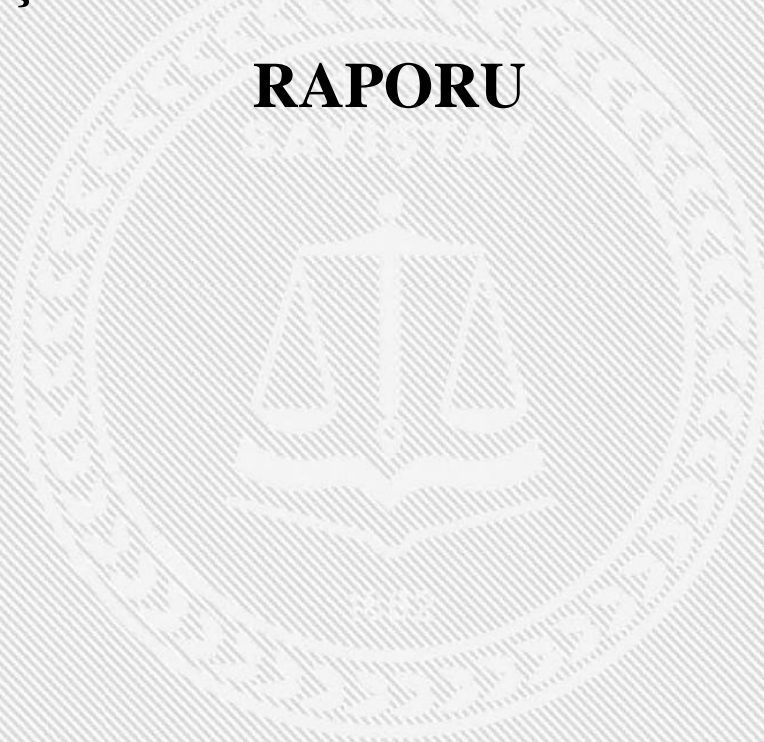
Kurum Kodu: 38.46 Adı: ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ

Yılı: 2017

Ekonomik Kodlar	GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630	GİDERLER HESABI	282.776.046,55	600	GELİRLER HESABI	306.464.897,46
630	01 personel Giderleri	155.945.795,48	600	03 Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	17.739.234,63
630	02 Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderler	23.764.764,17	600	04 Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	269.070.069,04
630	03 Mal ve Hizmet Alım Giderleri	43.947.460,65	600	05 Diğer Gelirler	19.374.561,09
630	05 Cari Transferler	5.335.966,40	600	11 Değer ve Miktar değişimleri Gelirleri	168.734,65
630	11 Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	19.133.608,55	600	25 Kamu İd Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Var El Edilen Gel	112.298,05
630	13 Amortisman Giderleri	20.260.772,09	610	İNDİRİM, İADE VE İSKONTOLAR HESABI	312.108,92
630	14 İlk Madde ve Malzeme Giderleri	4.636.657,20	610	03 Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	312.108,92
630	15 Karşılık Giderleri	578.037,19			
630	30 Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	7.712.207,05			
630	99 Diğer Giderler	1.460.777,77			
	GİDERLER TOPLAMI :	282.776.046,55		NET GELİR TOPLAMI :	306.152.788,54

GİDERLER TOPLAMI (A)	282.776.046,55		
GELİRLER TOPLAMI (B)	306.464.897,46		
İNDİRİM ;İADE;İSKONTO TOPLAMI (C)	312.108,92	NET GELİR (D= B- C)	306.152.788,54
		FAALİYET SONUCU D - A	23.376.741,99

**ÇANAKKALE ONSEKİZ MART
ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE
İŞLETMESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM
RAPORU**

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	41
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	42
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	42
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	43
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	43
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	43
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	44
8.	EKLER.....	54

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo : 1 Tıp Fakültesi Araştırma Uygulama Hastanesi Son Üç Yıla İlişkin Gelir, Gider ve Zarar

Tablo : 2 Son Üç Yıla İlişkin Personel Giderleri Dağılımı

Tablo : 3 Son Üç Yıla İlişkin SGK Kesintileri

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün, hesap ve işlemlerinin muhasebeleştirilmesi ile mali rapor ve tabloları, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 565 ve 573'üncü maddelerinde düzenlenen defter, cetvel ve tablolardan oluşmaktadır.

Saymanlığın muhasebe kayıt işlemleri, Maliye Bakanlığı tarafından yönetilen Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

İşletmenin 31.12.2017 tarihli bilançosunda ödenmiş sermayesi 5.000,00 TL, kısa vadeli ticari borçları 46.084.855,67 TL, toplam aktif büyüklüğü 14.388.689,31 TL'dir. İşletmenin 2017 net satışları 57.232.446,84 TL olup, dönem net zararı 16.611.389,36 TL'dir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır. Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2017 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu E Cetveli Gereği ÇOMÜ Özel Bütçesinden Döner Sermayeye Aktarılan Tutarların Hatalı Muhasebeleştirilmesi

2017 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu E cetvelinin 87'inci maddesinde aynen; *“Yükseköğretim kurumları bütçelerinin ‘07.3.1- Genel hastane hizmetleri’ fonksiyonu ile ‘07.2.3- Ağız ve diş sağlığı hizmetleri’ fonksiyonu altında ve ‘05.2.9.20- Üniversite döner sermaye bütçelerine’ ekonomik kodunda tefrik edilen ödenekler, tahakkuka bağlanmak suretiyle ilgisine göre tıp fakültelerine bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi döner sermaye birimi ile diş hekimliği fakültesi döner sermaye birimi hesaplarına ödenir. Ödenen bu tutarlar, döner sermaye biriminin gelir hesaplarına kaydedilir. Söz konusu tutarlar, 17/9/2004 tarihli ve 5234 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 1 inci maddesi uyarınca ödenecek hazine payı ile 2547 sayılı Kanunun 58 inci maddesi uyarınca ayrılacak payların ve yapılacak ek ödemelerin hesabında dikkate alınmaz. Söz konusu tertiplere kamu idarelerince ödenek aktarılamaz, ödenek kaydı yapılamaz. 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ek 9 uncu maddesi gereğince Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarıyla birlikte kullanım protokolü imzalayan yükseköğretim kurumlarının bütçelerinde bu amaçla ödenek öngörülmiş olsa dahi ödeme yapılamaz”* denilmektedir.

Bu madde hükmü gereği ÇOMÜ 2017 Yılı Bütçesine 07.3.1. Genel hastane hizmetleri fonksiyonun altında 05.02 üniversite döner sermaye bütçelerine ekonomik kodunda 1.371.000,00 TL ödenek tefrik edilmiş ve bütçeye konulan bu ödenek özel bütçeden 24.03.2017 tarih ve 3632 nolu ödeme emri ile 690.000,00 TL, 11.08.2017 tarih ve 11292 sayılı ödeme emri ile 681.000,00 TL olmak üzere iki taksitte Döner Sermaye İşletmesine aktarılmıştır. Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü Özel Bütçeden yukarıdaki Kanun hükmü gereği ilk taksitte gelen 690.000,00 TL’yi 24.03.2017 tarih ve 1486 sayılı muhasebe işlem fişi ile Sosyal Güvenlik Kurumundan faturalar karşılığında gelen tutarmış gibi daha önce SGK adına 120 Alıcılar hesabında tahakkuk edilen Kurum alacaklarının düşülmesi suretiyle, ikinci taksitte gelen 681.000,00 TL’lik tutarı da 11.08.2017 tarih ve 4220 sayılı muhasebe işlem fişi ile global bütçeden SGK’dan gelen nakit fazlası meblağmış gibi 349 Alınan Diğer Avanslar Hesabına hatalı kaydedildiği görülmüştür.

Yukarıdaki mevzuat hükmü gereği özel bütçenin yukarıdaki tertiplerinden gelen bu tutarlar Araştırma Uygulama Hastanesi döner sermayesinin kendi faaliyet alanındaki sağlık hizmetlerini gerçekleştirirken elde ettiği bir gelir olmayıp, tamamen özel bütçeden gelen bir yardım niteliğindedir. Bu nedenle bu tutarın muhasebeleştirilmesinde yukarıdaki mevzuat hükmü gereği Kurumun faaliyetini icra ederken elde ettiği gelirden ayrı olarak muhasebeleştirilmesi ve bu tutarlar 2547 sayılı Kanununun 58'inci maddesi uyarınca ayrılacak payların ve yapılacak ek ödemelerin hesabında dikkate alınmaması gerekir. Bu nedenle gelen bu tutarların Kurumun banka hesabına girmesi ile bir taraftan 102 Banka hesabına borç kaydı diğer taraftan 602 Diğer Gelirler hesabına alacak kaydedilip bütçe gelir hesapları çalıştırılmak suretiyle gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Ancak özel bütçeden yardım niteliğinde gelen bu tutarlar yukarıda anlatıldığı şekilde kurumun kendi esas faaliyetleri kapsamında elde edilen gelirmiş gibi kaydedilerek herhangi bir ayırtırmaya gidilmemiştir. Bu nedenle bu tutarlar üzerinden hatalı olarak 82.260,00 TL Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) payı ve Hazine payı hesaplanıp ödendiği anlaşılmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "ÇOMÜ 2017 yılı bütçesine 07.3.1. genel hastane hizmetleri fonksiyonu altında 05.02 üniversite döner sermaye bütçelerine ekonomik kodunda tefrik edilmiş olan ödeneğin, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi Döner Sermaye İşletmesince 349 alınan diğer avanslar hesabına kaydedildiği tespit edilmiştir.

Bu kapsamda, 2017 yılı bütçesinin 07.3.1.00 Genel hastane hizmetleri fonksiyonu altında 05.02 üniversite döner sermaye bütçelerine ekonomik kodunda 1.371.000,00-TL tutarında gelen hazine yardımı sehven yanlış muhasebeleştirilmiş olup bununla ilgili ortaya çıkan 82.260,00-TL tutarında Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) payı ve Hazine payı ödemesi yapılmıştır. Yanlış muhasebeleştirme sonucu ödenen BAP payı Nisan 2018 ayı için ödenmesi gereken Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) payı ve Hazine payı ödemesinden mahsup edilmiştir" denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında gelen yardımın sehven hatalı kaydedildiği, yanlış muhasebeleştirme sonucu hatalı olarak ödenen bilimsel araştırma payı ve Hazine payının Nisan 2018 payından mahsup edilerek tahsil edildiği belirtilmektedir. Konunun düzeltilip düzeltilmediği takip eden denetim dönemlerinde izlenecektir.

BULGU 2: Araştırma ve Uygulama Hastanesinin Mali Yapısının Sürdürülebilir Olmaması

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Tıp Fakültesi Araştırma Uygulama Hastanesi Döner Sermaye İşletmesinin mali yapısı incelendiğinde; genel olarak gelirlerinin giderlerini karşılayamadığı, kurumun son yıllarda sürekli zarar ettiği ve bu mali durumun sürdürülebilir olmadığı tespit edilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesinin (a) bendine göre Yükseköğretim kurumlarında üniversite yönetim kurulunun önerisi ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile döner sermaye işletmesi kurulabilir. Kurulacak döner sermaye işletmesinin başlangıç sermayesine, ilgili yükseköğretim kurumu bütçesinde bu amaç için ödenek öngörülmek şartıyla katkı sağlanabilir. Döner sermaye işletmesinin gelirleri, işletme adına yapılan mal ve hizmet satışları ile diğer gelirlerden oluşur.

2547 sayılı kanunun 58'inci maddesinin (i) bendine göre ise döner sermaye işletmesi faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde, kaynakların ekonomik, verimli ve tasarruflu kullanılması esastır ve yapılacak olan ödemelerde gelir-gider dengesinin gözetilmesi zorunludur.

Yapılan incelemede Tıp Fakültesi Araştırma Uygulama Hastanesi Döner Sermaye İşletmesinin yıllar itibari ile genellikle zarar ettiği, 2017 yıl sonu itibariyle kişi ve firmalara olan borçlar, personele ve kamu kurumlarına olan borçlardan oluşan kısa vadeli toplam yükümlülükleri 47.963.658,69 TL olmasına karşılık işletmenin tüm varlıklarını oluşturan toplam aktifleri 10.939.587,27 TL olduğu görülmüştür. İşletmenin vadesi bir yılın altında olan toplam borçları, İşletmenin kasa, banka, alacaklar, stoklar, duran varlıklar vb. oluşan toplam varlıklarının yaklaşık 4,5 katıdır.

İşletmenin mal ve hizmet tedarik ettiği kişi ve firmalara olan borçların vadesi ortalama 2 ile 3 yıl arasında değişmektedir. İşletme nakit yetersizliği dolayısıyla 2015 yılından kalan borçlarını halen ödenmekte olup, aldığı malların bedeli makul sürede ödenmediğinden mal tedarikçileri bu ödeme süresini göz önünde bulundurarak piyasa fiyatlarının üstünde teklifler vermektedirler. İşletmenin faaliyetleri arttıkça daha çok mal ve hizmete ihtiyaç duymakta yukarıda anlatılan nedenle mal ve hizmetlerin birim maliyetleri yüksek olduğundan İşletme giderlerinin daha da artmasına neden olmaktadır.

Aşağıdaki tabloda Araştırma Uygulama Hastanesi İşletmesi'nin son üç yıla ilişkin toplam geliri, gideri ve zararı gösterilmektedir.

Tablo :1 Tıp Fakültesi Araştırma Uygulama Hastanesi Son Üç Yıla İlişkin Gelir, Gider ve Zarar

YILLAR	TOPLAM GELİR	TOPLAM GİDER	ZARAR
2015	35.244.319,69	35.571.733,86	-327.414,17
2016	43.386.821,30	65.107.681,97	-21.720.860,67
2017	51.658.896,17	67.448.940,75	-15.790.044,58

Yapılan incelemede, İşletmenin sürekli zarar etmesinde bir takım yapısal sorunların rol oynadığı tespit edilmiştir.

A) Hastane İşletme Maliyetinde Yıllar İtibariyle Artış Olmasına Karşılık Sağlık Uygulama Tebliği (SUT) Ekinde Yer Alan Birim Fiyatların Değişmemesi

Kamu Kurum ve kuruluşlara ait hastanelerin ürettiği sağlık hizmetinin ana alıcısı Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) olup, SGK söz konusu sağlık hizmetlerini SUT ekinde yer alan fiyatları esas alınarak fiyatlamakta ve ödemelerini bu fiyatları esas alarak gerçekleştirmektedir. Sağlık hizmeti kapsamında yapılan tedavi, tetkik, tahlil, cerrahi müdahale vb. birim maliyetleri yıllar itibariyle sürekli artış gösterirken SUT fiyatlarında 2008 yılından bu yana esaslı bir güncelleme yapılmamıştır.

Üniversitelerin üçüncü basamak sağlık merkezleri olması, buraya gelen hastaların genellikle ağır ve/veya kapsamlı araştırma yapılması gereken türden olması nedeniyle SUT fiyatlarının artmamasından diğer kamu hastanelerine göre daha fazla etkilenmesine neden olmaktadır.

Ayrıca, ülkemizin ilaç, tıbbi cihaz ve sarf malzemelerinde dışa bağımlı olması dolayısıyla enflasyon ve döviz kurundaki artışlar hasta bakım maliyetlerini de aynı oranda artırmaktadır.

SUT fiyatlarında artış yapılmaması hem ÇOMÜ Tıp Fakültesi Araştırma Uygulama Hastanesi Döner Sermayesinin hem de ülke genelindeki tüm sağlık kuruluşlarının artan maliyetleri karşısında zarar etmesine yol açan önemli faktörlerden birisi olduğu tespit edilmiştir.

B) İşletmenin Tüm Mal ve Hizmet Alımları İçin Katma Değer Vergisi Ödemesine Karşılık SUT Fiyatları Üzerinden Katma Değer Vergisi Hesaplanmaması

Hastane İşletmesi'nin ürettiği sağlık hizmetleri için Sağlık Uygulama Tebliği'nde belirlenen bedeller için Sosyal Güvenlik Kurumuna fatura edilen bedeller üzerinden 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17'inci maddesi gereği katma değer vergisi hesaplanmamaktadır. Ancak mal ve hizmet alımları için çeşitli oranlarda katma değer vergisi ödemesi yapılmaktadır. Yapılan incelemelerde mal ve hizmet alımları için hizmet sunucularına ve mal tedarikçilerine ödenen tutarlara ait katma değer vergisi tutarlarının indirim konusu yapılmadığı, doğrudan mal veya hizmetin maliyetine eklenmek suretiyle muhasebeleştirildiği görülmüştür. Üretilen sağlık hizmetleri bedelleri üzerinden katma değer vergisi hesaplanmaması dolayısıyla aldığı mal ve hizmetler için ödediği katma değer vergisini indirim konusu yapamaması İşletmenin aldığı mal ve hizmetlerin maliyetlerini alınan mal veya hizmetin türüne göre %1, %8 veya %18 oranında yükselmesine neden olmaktadır. Bu bağlamda yüklenilen katma değer vergisinden indirim konusu yapılamayanların iadesine yönelik bir mekanizmanın geliştirilmesi gerekmektedir.

C) Personel Giderlerinin Yüksek Olması

Hastane İşletmesi personel ödeme kalemleri, akademik ve idari personele yapılan sabit, performans, nöbet ve özel muayene ücretleri ödemeleri, sözleşmeli olarak istihdam edilen sağlık personelinin ücreti ödemeleri ve hastanenin temizlik, güvenlik, bilgi işlem vb. işler için yapılan taşeron işçi hizmet alımları ödemelerinden oluşmaktadır. Bu ödemeler hastanenin toplam gideri için önemli bir yekûn tutmaktadır

Tablo :2 Son Üç Yıla İlişkin Personel Giderleri Dağılımı

YILLAR	SABİT, PERFORMANS, NÖBET, ÖZEL MUAYENE VE SÖZLEŞMELİ PERSONEL ÖDEMELERİ	TAŞERON PERSONELE YAPILAN ÖDEMELER	TOPLAM PERSONEL ÖDEMESİ	TOPLAM GELİR	PERSONEL GİDERLERİNİN TOPLAM GELİRE ORANI
2015	12.487.716,57	9.425.985,35	21.913.701,92	35.244.319,69	62%
2016	14.217.684,61	10.899.255,70	25.116.940,31	43.386.821,30	57%
2017	15.567.218,82	14.818.135,32	30.385.354,14	51.658.896,17	59%

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere toplam personel giderleri Kurumun toplam gelirlerinin yüzde 57'si ile yüzde 62'si arasında değişmektedir. Özellikle 2017 yılında asgari ücretteki yüksek artış taşeron personel giderlerinin sıçramasına neden olmuştur. Personel giderlerinin Kurumun toplam gelirinin yarısından fazla olması Kurumun yönetim esnekliğini ve mali sürdürülebilirliğini zorlaştırmaktadır. Bu nedenle bu giderlerin oransal olarak azaltılmasına yönelik çalışmaların yapılması gerekmektedir.

D) Kurumun Gelirlerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Aşırı Bağımlı Oluşu ve Sosyal Güvenlik Kurumuna Fatura Edilen Hizmetlerden Yapılan Kesintiler

ÇOMÜ Tıp Fakültesi Araştırma Uygulama Hastanesi İşletmesi gelirleri özel muayene gelirleri dışında yaklaşık olarak tamamı SGK'dan elde edilmektedir. Sağlık sektöründe ve özellikle kamu kurumlarında sağlık hizmetlerinin ana hizmet alıcısının SGK olması ve SGK'nın bu hizmet alımındaki belirleyici konumu kurumların SGK kesintilerine olan hassasiyetlerini artırmıştır. Aşağıda yer alan tabloda Hastane İşletmesinin 2015-2017 yılları arasındaki SGK'ya yapmış oldukları faturalardan yapılan kesintilerin miktarı yer almaktadır. Buna göre 2015-2017 yılları arasında SGK, Hastane İşletmesinin yapmış faturalandırmalarından toplam 3.731.266,69 TL'yi yapılan işlemin mükerrer olması veya uygun bulmaması nedeniyle kesmiş olduğu görülmektedir.

Tablo :3 Son Üç Yıla İlişkin SGK Kesintileri

YIL	SGK KESİLEN TOPLAM TUTAR
2015	1.448.724,33
2016	889.224,79
2017	1.393.317,57
TOPLAM	3.731.266,69 TL

SGK kesintilerinin sebeplerine bakıldığında sağlık giderleri çok yüksek boyutlara çıkması nedeniyle sağlık hizmetlerini paket program şeklinde almaya başlamasının etkili olduğu görülmektedir. SGK fatura incelemeleri sırasında aynı sağlık hizmetinin paket program içinde zaten olduğu gerekçesiyle kurumun ek fatura düzenlediği durumları ödememekte ve fatura tutarı üzerinden genelleme yaparak söz konusu kesintiyi yapmaktadır.

Sonuç olarak ÇOMÜ Tıp Fakültesi Araştırma Uygulama Hastanesi İşletmesinin SGK gelirlerine bağımlılığının yüksek olması nedeniyle yapılan kesintilerden olumsuz yönde etkilendiği, kurumun son 3 yıl içinde 3,73 milyon TL gelir kaybına uğradığı görülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu 1’de Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi Döner Sermaye İşletmesinin mali yapısı incelendiği; genel olarak gelirlerinin giderlerini karşılayamadığı, kurumun son yıllarda sürekli zarar ettiği ve bu mali durumun sürdürülebilir olmadığı tespit edilmiştir.

Bu kapsamda, Üniversitemiz hastanesinin gelir-gider dengesine bakıldığında raporda belirtildiği üzere geçmiş yıllara ilişkin borç yükünün 48.000.000,00 TL civarında olduğu görülmektedir. Hizmetin devamlılığı esas olması nedeniyle yapılan alımların sınırlandırılması mümkün olmaması; SUT fiyatlarının uzun yıllar değişmemesi ve alınan tüm mal ve hizmetler için KDV ödememize rağmen SUT fiyatları üzerinde KDV hesaplanmaması gibi nedenlerden dolayı gelir gider dengesi sağlanamamaktadır. Ayrıca personel giderlerinin toplam gelire göre oranının yüksek olduğu belirtilmiştir. Hastanemiz Kepez Yerleşkesinde (eski hizmet binası)

kapalı alanı 12.994 m² iken Terzioğlu Yerleşkesinde hizmete başlayan yeni binasında 53.936 m² olması nedeniyle mevcut personelin yetersizliği de söz konusudur. Bu dengenin sağlanabilmesi için mevcut gelirin artırılması planlanmaktadır" denilmektedir.

Sonuç olarak Bulguda ayrıntılı olarak belirtilen nedenlerle Hastane İşletmesinin mali yapısı sürdürülebilir değildir. Bu çerçevede Üniversitenin bu yapıyı dönüştürebilmesi için alacağı tedbirlerin yanında, bu yapıyı sürdürülebilir hale getirilmesi için makro ölçekli yapısal reformların yapılması gerekmektedir.

BULGU 3: Döner Sermaye İşletmelerinde Usul ve Esaslara Uygun Ön Mali Kontrol İşlemlerinin Yapılmaması

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinde; herhangi bir iç kontrol biriminin olmadığı, harcama öncesi ön mali kontrolün yapılması için mali hizmetler biriminin kurulmadığı ve ön mali kontrole tabi tutulması gereken ihale dokümanlarının ön mali kontrole tabi tutulmadığı tespit edilmiştir.

10.12.2003 tarih ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 55, 56, 57 ve 58'inci maddelerine dayanılarak hazırlanan İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'da; Ön Malî Kontrol "*İdarelerin gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerine ilişkin malî karar ve işlemlerinin; idarenin bütçesi, bütçe tertibi, kullanılabilir ödenek tutarı, harcama programı, finansman programı, merkezi yönetim bütçe kanunu ve diğer malî mevzuat hükümlerine uygunluğu ve kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması yönlerinden yapılan kontrolünü ifade eder*" şeklinde tanımlanmış olup, Esaslar'ın "Amaç ve kapsam" başlıklı 1 inci Maddesinde; "*Bu Usul ve Esasların amacı, düzenleyici ve denetleyici kurumlar hariç olmak üzere, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde iç kontrol ve ön malî kontrol faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin ilke, iş, işlem ve süreçleri belirlemektir.*" denilmektedir. Kapsam maddesinden de anlaşılacağı üzere genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinden olan Döner Sermaye İşletmeleri de ön mali kontrol yapacak kurumlar arasında kabul edilmektedir.

Esaslarda Malî Hizmetler birimi "*Kamu idarelerinde 5018 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinde belirtilen görevleri yürüten birimi ifade eder*" denilmektedir. İç kontrole ilişkin yetki ve sorumlulukların belirlendiği Esasların 8 inci Maddesinde; "*Üst yöneticiler, iç kontrol sisteminin*

kurulması ve gözetilmesinden, harcama yetkilileri ise görev ve yetki alanları çerçevesinde, idari ve malî karar ve işlemlere ilişkin olarak iç kontrolün işleyişinden sorumludur.

İdarelerin malî hizmetler birimi, iç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapar ve ön malî kontrol faaliyetini yürütür...” ifadesi yer almaktadır.

Esasların “Ön malî kontrolün kapsamı” başlıklı 10 uncu maddesinde; “*Ön malî kontrol görevi, idarelerin yönetim sorumluluğu çerçevesinde, harcama birimleri ve malî hizmetler birimi tarafından yerine getirilir.*

Ön malî kontrol, harcama birimleri tarafından yapılan kontroller ile malî hizmetler birimi tarafından yapılan kontrollerden oluşur. Malî hizmetler birimi tarafından yapılacak ön malî kontrol, Usul ve Esaslarda belirtilen kontroller ile idarelerce yapılacak düzenlemeler çerçevesinde bu birim tarafından yapılması öngörülen kontrollerden meydana gelir.

Gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerle ilişkin malî karar ve işlemler, harcama birimleri ve malî hizmetler birimi tarafından idarenin bütçesi, bütçe tertibi, kullanılabilir ödenek tutarı, ayrıntılı harcama veya finansman programları, merkezi yönetim bütçe kanunu ve diğer malî mevzuat hükümlerine uygunluk yönlerinden kontrol edilir. Malî karar ve işlemler harcama birimleri tarafından kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması açısından da kontrol edilir.” denilmektedir.

Konuyla ilgili 2017 yılı denetimlerimizde Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinde;

-Herhangi bir iç kontrol biriminin kurulu olmadığı,

-Harcama Öncesi Ön Mali Kontrolün yapılması için Mali Hizmetler Biriminin kurulmadığı,

-Ön Mali Kontrole tabi tutulması gereken İhale dokümanlarının Ön Mali Kontrole tabi tutulmadığı için dosyalarda Ön Mali Kontrole ilişkin herhangi bir görüş yazısının yer almadığı,

tespitleri yapılmış olup söz konusu uygulama 5018 Sayılı Kanun’un “Ön malî kontrol” başlıklı 58 inci maddesi, Kanun’un 60’inci maddesi (I) bendi ile 5018 sayılı Kanun’un 55, 56, 57 ve 58 inci maddelerine dayanılarak Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan İç Kontrol Ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’ın 3, 13, 17, 26, 28’ inci maddelerine aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Bulgu 3’te Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinde herhangi bir iç kontrol biriminin olmadığı, harcama öncesi ön mali kontrolün yapılması için mali hizmetler biriminin kurulmadığı ve ön mali kontrole tabi tutulması gereken ihale dokümanlarının ön mali kontrole tabi tutulmadığı tespit edilmiştir.

Bu kapsamda, konuya ilişkin Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 12'nci maddesine göre, Harcama yetkilileri; yardımcıları veya hiyerarşik olarak kendisine en yakın üst kademe yöneticileri arasından bir veya daha fazla sayıda gerçekleştirme görevlisini ödeme emri belgesi düzenlemekle görevlendirir. Ödeme emri belgesini düzenlemekle görevlendirilen gerçekleştirme görevlileri, ödeme emri belgesi ve eki belgeler üzerinde ön mali kontrol yaparlar. Bu gerçekleştirme görevlileri tarafından yapılan kontrol sonucunda, ödeme emri belgesi üzerine '*Kontrol edilmiş ve uygun görülmüştür*' şerhi düşülerek imzalanır. İstinaden ön mali kontrol için gerçekleştirme görevlisi görevlendirilmiştir” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında belirtilen gerçekleştirme görevlileri ile harcama yetkililerince olay ya da işlemin her safhasında gerçekleştirilen kontroller süreç kontrolleridir ve ön mali kontrolün sadece bir kısmını kapsamaktadır. Bulguda iç kontrolün kurulmasına yönelik eleştiri konusu edilen hususlar arasında gerçekleştirme görevlileri ile harcama yetkililerinin işlem ve olayın her safhasında gerçekleştirdikleri kontroller yer almamaktadır. Yapılan incelemelerde bu kontrollerin varlıkları tespit edilmiştir. Ancak bulguda; herhangi bir iç kontrol biriminin kurulu olmadığı, harcama öncesi ön mali kontrolün yapılması için mali hizmetler biriminin kurulmadığı, ön mali kontrole tabi tutulması gereken ihale dokümanlarının ön mali kontrole tabi tutulmadığı için dosyalarda ön mali kontrole ilişkin herhangi bir görüş yazısının yer almadığı tespitlerine yer verilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetim dönemlerinde izlenecektir.

8. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

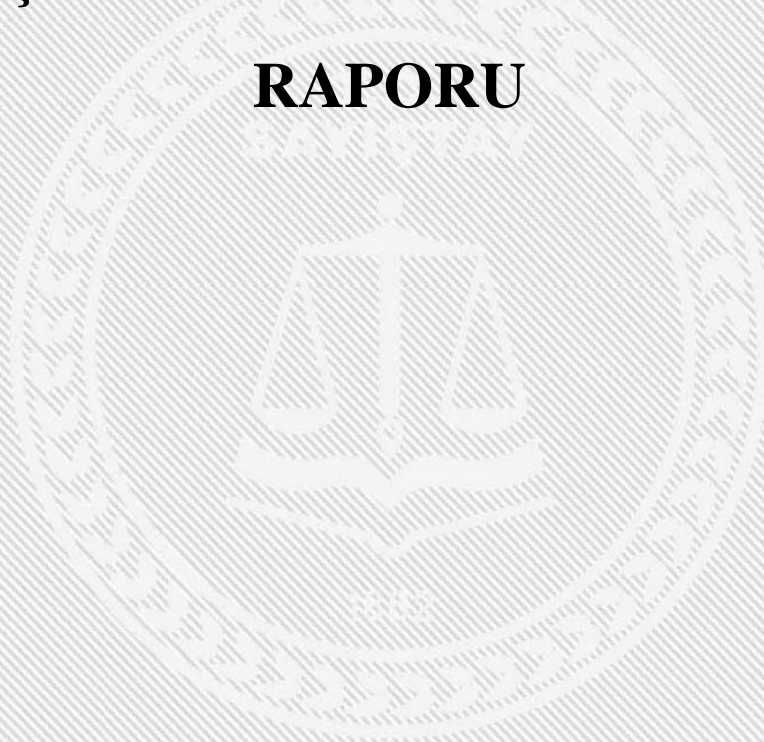
ÇanakkaleOnsekizMartÜni. (Tüm Sütun Değerleri)

Aktif		Pasif	
1 DÖNEN VARLIKLAR	13.895.355,89	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	49.247.542,12
10 HAZİR DEĞERLER	1.469.457,84	30 MALİ BORÇLAR	385.541,69
102 BANKALAR HESABI	1.469.457,84	303 İŞLETMELER ARASI MALİ BORÇLAR HESABI	385.541,69
12 TİCARİ ALACAKLAR	6.988.444,15	32 TİCARİ BORÇLAR	46.084.855,67
120 ALICILAR HESABI	6.902.052,31	320 SATICILAR HESABI	45.983.981,79
123 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	86.391,84	326 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	100.873,88
13 DİĞER ALACAKLAR	1.375.325,49	33 DİĞER BORÇLAR	1.329.904,85
134 İŞLETMELER ARASI MALİ BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI	1.364.950,00	335 PERSONELE BORÇLAR HESABI	88,94
135 PERSONELDEN ALACAKLAR HESABI	175,59	336 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR HESABI	1.329.815,91
136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR HESABI	10.199,90	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	1.407.327,91
15 STOKLAR	3.460.105,37	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	950.800,23
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	3.366.437,09	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	50.984,18
152 MAMULLER HESABI	93.668,28	362 ÖDENECEK DÖNER SERMAYE YÜKÜMLÜLÜKLERİ HESABI	293.758,54
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	60.218,93	363 ÖDENECEK DÖNER SERMAYE KATKI PAYLARI HESABI	73.476,64
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER HESABI	60.218,93	369 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	38.308,32
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	541.804,11	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	39.912,00
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	449.501,19	370 DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YASAL YÜKÜMLÜLÜK KARŞILIKLARI HESABI	39.912,00
193 PEŞİN ÖDENEN VERGİ VE FONLAR HESABI	92.302,92	5 ÖZ KAYNAKLAR	-34.858.852,81
2 DURAN VARLIKLAR	493.333,42	50 ÖDENMİŞ SERMAYE	5.000,00
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	485.253,42	500 SERMAYE HESABI	5.000,00
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	395.201,86	57 GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	9.614.563,48
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	90.051,56	570 GEÇMİŞ YILLAR KARLARI HESABI	9.614.563,48
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	8.080,00	58 GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI	-27.867.026,93
260 HAKLAR HESABI	2.600,00	580 GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI HESABI (-)	-27.867.026,93
267 DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR HESABI	5.480,00	59 DÖNEM NET KARI/ZARARI	-16.611.389,36
Genel Toplam	14.388.689,31	590 DÖNEM NET KARI HESABI	213.368,56
		591 DÖNEM NET ZARARI HESABI (-)	-16.824.757,92
		Genel Toplam	14.388.689,31

2017 Yılı Çanakkale Onsekiz Mart Üni. (Tüm Sütun Değerleri) Gelir Tablosu

60 BRÜT SATIŞLAR	57.288.607,34
600 YURTIÇİ SATIŞLAR HESABI	56.463.516,29
602 DİĞER GELİRLER	825.091,05
604 DÖNÜŞÜM GELİRLERİ HESABI	
61 SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)	56.160,50
610 SATIŞTAN İADELER HESABI (-)	56.160,50
NET SATIŞLAR	57.232.446,84
62 SATIŞLARIN MALİYETİ(-)	63.408.188,09
620 SATILAN MAMULLER MALİYETİ HESABI (-)	231.855,72
622 SATILAN HİZMET MALİYETİ HESABI (-)	63.176.332,37
BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI	-6.175.741,25
63 FAALİYET GİDERLERİ(-)	10.429.139,20
632 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ HESABI	10.429.139,20
634 DÖNÜŞÜM GİDERLERİ HESABI	
FAALİYET KARI ZARARI	-16.604.880,45
64 DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR	48.407,98
649 DİĞER OLAĞAN GELİR VE KARLAR HESABI	48.407,98
65 DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR(-)	158,48
659 DİĞER OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR HESABI (-)	158,48
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR	-16.556.630,95
67 OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR	177,21
671 ÖNCEKİ DÖNEM GELİR VE KARLARI HESABI	
679 DİĞER OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR HESABI	177,21
68 OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)	54.935,62
681 ÖNCEKİ DÖNEM GİDER VE ZARARLARI HESABI (-)	37.271,37
689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR HESABI (-)	17.664,25
DÖNEM KARI VEYA ZARARI	-16.611.389,36
DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI	-16.611.389,36

**ÇANAKKALE ONSEKİZ MART
ÜNİVERSİTESİ DARDANOS İKTİSADİ
İŞLETMESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM
RAPORU**

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	58
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	59
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	59
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	59
5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	60
6. DENETİM GÖRÜŞÜ.....	60
7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	60
8. EKLER.....	61

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Dardanos İktisadi İşletmesi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesine bağlı faaliyet gösteren giderleri kendi gelirleri ile karşılanan kurumlar vergisine tabi bir birimdir. Faaliyet alanı konaklama, restaurant, plaj, piknik alanı işletmeciliği ve bunlara bağlı diğer faaliyetlerdir. İktisadi İşletme olarak kurulmuş olsa bile bir kuruluş kanunun bulunmadığı için Kamu İktisadi Teşebbüsü (KİT) olarak değerlendirilememektedir. Her ne kadar yapısı ve faaliyet alanı itibariyle sosyal tesislere benzese de kamu sosyal tesisi de değildir. Bu nedenle Dardanos İktisadi İşletmesi kendine özgü bir statüye sahiptir.

Dardanos İktisadi İşletmesinde Tekdüzen Muhasebe Sistemi ve Hesap Plânını uygulamakta olup, muhasebe işlemleri için Serbest Mali Müşavirden hizmet alımı yapılmaktadır.

İktisadi İşletmenin 31.12.2017 tarihli bilançosunda ödenmiş sermayesi 54.684,86 TL olup, toplam aktif büyüklüğü 971.782,34 TL'dir. İktisadi İşletmenin 2017 yılı net satışları 2.557.262,05 TL olup, dönem net karı 23.345,57 TL'dir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır. Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Dardanos İktisadi İşletmesi 2017 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

8. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

DARDANOS İKTİSADİ İŞLETMESİ 2017 BİLANÇOSU

AKTİF (VARLIKLAR)		PASİF (KAYNAKLAR)	
	Cari Dönem		Cari Dönem
I- DÖNEM VARLIKLAR	613.818,11	I- KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	485.078,45
A- HAZİR DEĞERLER	71.846,78	B- TİCARİ BORÇLAR	198.836,67
1- KASA	17.075,10	1- SATICILAR	190.092,27
3- BANKALAR	28.934,08	4- ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	3.240,00
5- DİĞER HAZİR DEĞERLER	25.837,60	5- DİĞER TİCARİ BORÇLAR	5.504,40
C- TİCARİ ALACAKLAR	267.644,79	C- DİĞER BORÇLAR	190.410,97
1- ALICILAR	211.375,59	4- PERSONELE BORÇLAR	381,50
2- ALACAK SENETLERİ	55.000,00	5- DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	111.901,70
5- VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	1.269,20	7- DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇ.	78.127,77
D- DİĞER ALACAKLAR	259.798,39	D- ALINAN AVANSLAR	41.481,92
4- PERSONELDEN ALACAKLAR	0,00	1- ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	41.481,92
5- DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR	259.798,39	F- ÖDENECEK VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	39.348,89
E- STOKLAR	12.778,54	1- ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	11.698,35
1- İLK MADDE VE MALZEME	9.864,22	2- ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	27.650,54
4- TİCARİ MALLAR	0,00	G- BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	15.000,00
5- DİĞER STOKLAR	0,00	4- MALİYET GİDERLERİ KARŞILIGI	15.000,00
7- VERİLEN SİPARİŞ AVANSLARI	2.914,32	I- DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	0,00
G- GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR KARŞILIKLARI	0,00	1- HESAPLANAN KDV	0,00
1- GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	0,00	III- ÖS KAYNAKLAR	486.703,69
H- DİĞER DÖNEM VARLIKLAR	1.749,61	A- ÖDENMİŞ SERMAYE	54.684,36
1- DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ	0,00	1- SERMAYE	54.684,36
2- İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ	0,00	D- GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	454.434,30
4- PEŞİN ÖDENEN VERGİLER VE FONLAR	631,59	1- GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	454.434,30
5- İŞ AVANSLARI	1.118,02	E- GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI (-)	45.760,34
6- PERSONEL AVANSLARI	0,00	1- GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI	45.760,34
II- DURAN VARLIKLAR	357.964,23	F- DÖNEM NET KARI (ZARARI)	23.345,57
D- MADDİ DURAN VARLIKLAR	226.834,34	1- DÖNEM NET KARI	23.345,57
4- TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	17.700,00	2- DÖNEM NET ZARARI (-)	0,00
6- DEMİRBAŞLAR	346.160,70		
7- DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR	15.362,27		
8- BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR (-)	152.388,63		
E- MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	4.069,38		
6- DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	5.381,88		
7- BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR (-)	1.312,50		
H- DİĞER DURAN VARLIKLAR	127.060,51		
4- ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	127.060,51		
AKTİF (VARLIKLAR) TOPLAMI	971.782,34	PASİF (KAYNAKLAR) TOPLAMI	971.782,34

01/01/2017 - 31/12/2017 İŞLETME AYRINTILI GELİR TABLOSU

ÇOMU DARDANOS YERLEŞKESİ İKTİSADİ İŞLETMESİ

Tarih : 17/02/2018

Dönem : 2017

	Cari Dönem
A- BRÜT SATIŞLAR	2.566.142,60
1-YURTIÇI SATIŞLAR	2.531.254,19
3-DİĞER GELİRLER	34.888,41
B- SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)	8.880,55
1-SATIŞTAN İADELER (-)	8.880,55
C- NET SATIŞLAR	2.557.262,05
D- SATIŞLARIN MALİYETİ (-)	2.501.025,66
2-SATILAN TİCARİ MALLAR MALİYETİ (-)	1.024.488,79
3-SATILAN HİZMET MALİYETİ (-)	1.476.536,87
BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI	56.236,39
E- FAALİYET GİDERLERİ (-)	34.299,77
3-GENEL YÖNETİM GİDERLERİ (-)	34.299,77
FAALİYET KARI VEYA ZARARI	21.936,62
F- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR	364,70
7-KAMBIYO KARLARI	364,70
G- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR (-)	34,56
4-KAMBIYO ZARARLARI (-)	34,56
H- FİNANSMAN GİDERLERİ (-)	17.059,88
1-KISA VADELİ BORÇLANMA GİDERLERİ (-)	17.059,88
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR	5.206,88
I- OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR	18.720,18
1-ÖNCEKİ DÖNEM GELİR VE KARLARI	15.198,31
2-DİĞER OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR	3.521,87
J- OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)	581,49
3-DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)	581,49
DÖNEM KARI VEYA ZARARI	23.345,57
DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI	23.345,57

